Ազգ
Azg
armenian daily
5 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2001 ՈՒՐԲԱԹ 180 (2384)

Քոլին Փաուել. «Ով Ռուսաստանի հետ չէ՝ նրա դեմ է»

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանը հույս չունի Չեչնիայի հարցը լուծելու, քանի դեռ նա չի վերականգնել իր ազդեցությունը ողջ Կովկասում՝ ներառյալ Վրաստանը, Հայաստանն ու Ադրբեջանը: Ամերիկյան Stratfor Global Intelligence ինստիտուտի վերլուծաբանների կարծիքով, Հայաստանն արդեն Ռուսաստանի ազդեցության ոլորտում է, իսկ Վրաստանը գտնվում է Ռուսաստանի ճնշման տակ: Եթե Վաշինգտոնը ուզում է Աֆղանստանի դեմ պայքարում ստեղծել երկրների լայն կոալիցիա, ապա չի կարող հակադրվել տարածաշրջանային կոալիցիա ստեղծելու Ռուսաստանի ձգտմանը: Ըստ վերլուծաբանների, դա էին նշանակում ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելի խոսքերը՝ ով Ռուսաստանի հետ չէ՝ նրա դեմ է:

ԹԵԼ ԱՎԻՎ-ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ

Օդային աղետ Սեւ ծովի վերեւում

Մեղավոր են ուկրաինական հրթիռնե՞րը

Հայ օդաչուն տեսել է ռուսական օդանավի պայթյունը օդում՝ նախքան ջախջախվելը

Երեկ կեսօրին օդային ծանր աղետ տեղի ունեցավ Սեւ ծովի վերեւում՝ Ադլերից 185 կմ հեռու: «Սիբիր էրլայնզ» ռուսական ընկերության «Տու-154» ինքնաթիռը, որը թիվ 1812 թռիչքով չարտերային ուղեւորներ էր կատարում Նովոսիբիրսկի եւ Թել Ավիվի միջեւ, վերջինիս «Բեն Գուրիոն» օդակայանից մեկնարկ վերցնելուց շուրջ 1 ժամ հետո, ըստ ռուսական աղբյուրների, պայթեց օդում եւ ջախջախվեց ծովում: Օդանավում կային 66 ուղեւորներ եւ անձնակազմի 11 անդամներ: Ուղեւորներից շուրջ 40-ը հրեաներ էին:

Հատկապես սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններից հետո ամբողջ աշխարհում տիրող վախի եւ անձկության մթնոլորտում բոլորի առաջին միտքը գնաց դեպի ահաբեկչություն, ինչը բացառված չէ, քանզի ռուսական ավիացիայի վարչությունից լրատվամիջոցներին ավելի ուշ տեղեկացրին, որ օդանավային երթեւեկության հսկիչներն օդանավից ոչ մի ազդանշան չեն ստացել որեւէ խանգարման մասին: Նախագահ Պուտինն անձամբ Եվրամիության արդարադատության նախարարների հետ հանդիպմանը հայտարարեց, թե չի բացառում ահաբեկչական գործոնը:

Ավելի ուշ, ռուսական եւ միջազգային լրատվամիջոցները վկայակոչեցին Ուկրաինայի ռազմածովային ուժերի մի սպայի խոսքերը, թե «Սիբիր էրլայնզի» ինքնաթիռը խփվել է պատահաբար արձակված իրենց հակաօդային հրթիռով: Թեեւ քիչ հետո Ուկրաինայի պաշտպանության նախարարության խոսնակը հերքեց այդ տեղեկությունը, սակայն շուտով հայտնի դարձավ, որ թռիչքի պահին ուկրաինական ռազմածովային ուժերը հրթիռային ռազմափորձեր էին անցկացնում այդ տարածքներում:

Այս պայմաններում խիստ կարեւոր է դառնում աղետի պահին թռչող հայկական «ԱՆ-24» ինքնաթիռի ականատես օդաչուների վկայությունն իրենց տեսածի մասին:

Մինչ հայկական աղբյուրները երեկ համառորեն լռում էին այդ մասին, ՖՍԲ-ի պետ Նիկոլայ Պատրուշեւը նախագահ Պուտինի հետ հանդիպելուց հետո ռուսաստանյան հեռուստակայաններին հայտարարեց. «Հայերը տեղեկացրին մեզ, թե տեսել են ինքնաթիռի պայթյունը օդում»: Ավելի ուշ «Ասոշիեյթեդ պրես» գործակալությունն ուղղակի մեջբերեց հայկական ինքնաթիռի օդաչու Կարիկ Հովհաննիսյանի խոսքերը. «Ես տեսա 11 հազար մետր բարձրության վրա իմ վերեւում թռչող օդանավի պայթյունը: Օդանավն ընկավ ծովը, որտեղից նկատվեց հաջորդ պայթյունը, եւ ծովի մակերեսին երեւաց սպիտակ, վառվող զանգված»:

Հավանաբար բոլոր հարցերի պատասխանը կտա ջախջախված ինքնաթիռի «սեւ տուփը», անշուշտ, եթե գտնվի ծովի խորքերում, մեկ էլ Պենտագոնը, որն արբանյակներով հետեւում էր այդ ռազմափորձերին:

ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ

Ահաբեկչության դեմ պայքարն առաջնահերթ

Նախագահ Ռ. Քոչարյանի հանդիպումը ԱԱՆ ղեկավարության հետ

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն երեկ այցելել է Ազգային անվտանգության նախարարություն եւ հանդիպում ունեցել ղեկավար կազմի հետ, տեղեկացնում է ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակը:

Հայաստանի Հանրապետության անկախության հռչակման 10-րդ տարեդարձի առթիվ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի սեպտեմբերի 20-ի հրամանագրով ազգային անվտանգության նախարարության մի խումբ ծառայողներ պարգեւատրվել են Մարտական ծառայության մեդալով: Հանդիպման ընթացքում հանրապետության նախագահը նրանց հանձնելով պարգեւը, ծառայության մեջ մաղթել է նորանոր հաջողություններ:

Իր ելույթում նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն անդրադարձել է համակարգի առջեւ ծառացած հիմնական խնդիրներին: Նա առաջնահերթ է համարել ահաբեկչության դեմ արդյունավետ պայքարը: Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքով, ԱՄՆ-ի եւ Շվեյցարիայի իրադարձությունները ցույց տվեցին, որ նույնիսկ ամենազարգացած եւ բարեկեցիկ երկրներն ապահովագրված չեն ահաբեկչության չարիքից: Ըստ նախագահի, անհրաժեշտ է խիստ ճիշտ գնահատել իրավիճակը, լուրջ քննարկել եւ գործել դրանից ելնելով:

Խոսելով երկրի տնտեսական իրավիճակի մասին, նախագահն ասել է, որ այս տարվա ութ ամսվա կտրվածքով տնտեսական աճը կազմել է 7,7 տոկոս, ինչը բավականին խոստումնալից է: Նրա խոսքով, տնտեսական ցուցանիշները սերտորեն կապված են ներքաղաքական իրավիճակի հետ: Կայունությունը դիտելով տնտեսության զարգացման գլխավոր նախապայման, երկրի ղեկավարը շեշտել է, որ կայունության խափանման ուղղված ցանկացած փորձ առաջին հերթին հարված է բիզնեսին, հետեւաբար նաեւ՝ յուրաքանչյուր քաղաքացու գրպանին: Նա մերժելի է համարել հեղափոխականությունը՝ կարեւորելով քաղաքական ուժերի պատասխանատվությունը երկրի ապագայի ու ժողովրդի նկատմամբ:

Ռոբերտ Քոչարյանն անդրադարձել է նաեւ պետական կառավարման համակարգին: Նա ասել է, որ պետական կառույցների աշխատանքի արդյունավետության բարձրացումը շարունակում է մնալ առաջնահերթ խնդիր: Նախագահը կարեւորել է նաեւ կոռուպցիայի դեմ պայքարը:

«Մենք դատ կսկսենք Արմենտելի դեմ»

Հայտարարեց տրանսպորտի եւ կապի նախարարը

Երեկ կառավարության նիստի ընդմիջմանը տրանսպորտի եւ կապի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանը պատասխանեց լրագրողների հարցերին, որոնք հիմնականում վերաբերում էին ռոպեավճարի ներդրմանը եւ այդ առնչությամբ կառավարության ձեռնարկելիք քայլերին:

– Ի՞նչ քայլեր են ձեռնարկվելու, եթե Արմենտելը, այնուամենայնիվ, հեռախոսային խոսակցությունների հաշիվներ ուղարկի բաժանորդներին:

– Կրկնում եմ՝ ռոպեավճար չի կիրառվելու: Ամեն ինչ արվել եւ արվում է դրա համար: Եթե Արմենտելը հաշիվներ ուղարկի, թող չվճարեն, եթե հեռախոսն անջատի, թող մեզ տեղեկացնեն: Մենք դատական գործընթաց կսկսենք Արմենտելի դեմ: Ես դա հայտարարում եմ որպես տրանսպորտի եւ կապի նախարար: Գտնում եմ նաեւ, որ ԱԺ-ի որոշման անհրաժեշտություն չկա: Կան համապատասխան հիմքեր, որոնց շրջանակներում կառավարությունը կարող է քայլեր ձեռնարկել: Եթե չկարողանանք, կդիմենք ԱԺ-ին:

– Դուք տեղյա՞կ եք Արշակ Սադոյանի հայտարարությանը, որ Արմենտելի շուրջ արդեն գաղտնի գործարք է կայացել:

– Լսել եմ եւ շատ զարմացել: Եթե նա գիտի, թե կոնկրետ ովքեր են մութ գործարքի մեջ մտել, թող անունները տա: Համենայն դեպս, ես չեմ հավատում, որ նման բան կա եւ կարծում եմ, որ Արշակ Սադոյանը ճիշտ չի ասում:

– Արմենտելի ներդրումային պարտավորությունները ստուգող կառավարական հանձնաժողովի աշխատանքներն ի՞նչ ընթացքում են:

– Գրեթե ավարտվել է աշխատանքը: Ուրբաթ նախատեսված է հանձնաժողովի նիստ, որտեղ կքննարկվեն արդյունքները, եւ կտեղեկացնենք ձեզ: Նախապես կարող եմ ասել, որ մենք ունենք դրական արդյունք:

– Որքա՞ն են փոխվել Արմենտելի ներկայացրած ինտերնետ եւ բջջային կապի սակագները:

– Դրանք քննարկվել են սեպտեմբերի 27-ի տնօրենների խորհրդի նիստում: Նրանք մեզ ուղարկել են նոր սակագները: Երեկ ենք դրանք ստացել: Մեկ ամիս ժամանակ ունենք, կքննարկենք, կպատասխանենք: Հիմա լավ չեմ հիշում, թե որքան են փոխվել: Կարծես թե այդքան էլ շատ չեն:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Թալիբանը դատելու է անգլուհուն

Թալիբանի կառավարությունը հայտնել է, որ Իվոն Ռիդլին՝ անգլիական «Սանդեյ էքսպրես» թերթի լրագրողը, շուտով կկանգնի դատարանի առջեւ, որովհետեւ անօրինականորեն մուտք է գործել Աֆղանստան: «Նա կդատվի, որովհետեւ խախտել է պետության օրենքը», հայտարարել է Թալիբանը:

Հավանական է, որ Ռիդլին չի մեղադրվի լրտեսության մեջ, չնայած արաբական լրատվամիջոցները շարունակում են պնդել, որ եթե նա ամուսնացած է եղել լրտեսի հետ, ապա, ամենայն հավանականությամբ, ինքն էլ է զբաղվում լրտեսությամբ: Եթե նույնիսկ Ռիդլին չմեղադրվի լրտեսության մեջ, ըստ Թալիբանի օրենքի, Աղֆանստան անօրինականորեն մուտք գործելու համար նրան սպասվող պատիժը մահն է:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

«ԱՄՆ-ը ձգտում է աշխարհի կառավարման կորպորատիվ եղանակի»

Վստահեցրեց ՌԴ Պետդումայի պատգամավորը Երեւանում

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ՀՀ բնական եւ հասարակական գիտությունների ակադեմիայի հրավերով Երեւան ժամանած ՌԴ Պետդումայի պատգամավորների, տիեզերագնաց-օդաչու, ակադեմիկոս, ԽՍՀՄ հերոս Անատոլի Սոլովյովի եւ հայ գիտնականների երեկ գումարած համատեղ ժողովը երկու զեկույց էր նախատեսում՝ «Ժամանակակից աշխարհաքաղաքական քայլերը» եւ «Միր» տիեզերակայանի 15 տարվա աշխատանքի արդյունքները» թեմաներով:

Առաջին թեմայով ՀՀ ԳԱԱ նախագահության դահլիճում զեկուցող ՌԴ Պետդումայի պատգամավոր Ալեքսեյ Միտրոֆանովը ներկայացրեց սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունից հետո սպասվող աշխարհաքաղաքական արմատական փոփոխություններին առնչվող մի վերլուծություն: «Ահաբեկչությունից հետո աշխարհում դրությունն ամբողջությամբ փոխվեց: Ի՞նչ է հիմա տեղի ունենում: Ամերիկացիները կամենում են փոխել աշխարհի կառավարման մոդելը»: Ըստ ռուս պատգամավորի՝ ԽՍՀՄ փլուզումից հետո աշխարհը կառավարվում էր գործընկերային սկզբունքով, որտեղ չնայած առաջնորդը, «մեծ եղբայրը» ԱՄՆ-ն էր, բայց մյուսները սակարկելու հնարավորություն ունեին: Իսկ այսօր Ա. Նահանգները կամենում է հասնել աշխարհի կորպորատիվ կառավարման: «Սա նշանակում է, որ աշխարհը դիտվում է որպես կորպորացիա, որտեղ տնօրենն ԱՄՆ-ն է: Մեծ Բրիտանիան եւ Գերմանիան փոխտնօրեններն են, Ճապոնիան՝ հաշվապահը»: Ալ. Միտրոֆանովի համոզմամբ՝ այս համակարգում սակարկություններ որեւէ խնդրի շուրջ համաձայնության գալու համար չեն լինի, բոլոր մասնակից երկրները կստանան իրենց աշխատավարձը: Իսկ բուն Աֆղանստանի ռմբակոծման շահարկումներն առավել պրոպագանդայի նպատակ ունեն:

Տես ▸ էջ 3

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

Նոր ձեռնարկությունը կկոչվի «Չինարմտրեն»

Կառավարությունը նաեւ թեթեւացրեց «Զվարթնոց» բեռնահամալիրի վարկային բեռը

Կառավարության երեկ քննարկած եւ հավանության արժանացրած հարցերից մեկը վերաբերում էր «Զվարթնոց» օդանավակայանի բեռնահամալիրին: Մինչ օրս Վերականգնման եւ զարգացման եվրոպական բանկի ծրագրով կառուցված այս համալիրի վարկային տոկոսները եւ վարկը մարում էր պետությունը: Այսուհետ բյուջեից վճարվող այդ գումարները ձեւակերպվելու են որպես վարկ, որը համալիրը պետք է հետագայում վերադարձնի պետբյուջե: Այս, ինչպես նաեւ հայկական ԱԷԿ-ին սեփականաշնորհման միջոցներից 4 մլն դոլար վարկ տրամադրելու հարցը ներկայացրել էր ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանը: Սակայն վերջինս արագորեն եւ աննկատ անհետացավ լրագրողների աչքից եւ հնարավոր չեղավ այլ մանրամասներ իմանալ: Մասնավորապես մեզ հետաքրքրում էր, թե պատահակա՞ն էր արդյոք բեռնահամալիրի վերաբերյալ այս որոշման ընդունումն այժմ, երբ «Զվարթնոց» օդանավակայանը լիազորագրային կառավարման է հանձնվում արգենտինահայ գործարար Էդուարդո Էռնեկյանին: Ինչեւէ:

Կառավարությունը հավանություն է տվել նաեւ վերջին օրերին բուռն քննարկումների տեղիք տված հայ-չինական համատեղ ձեռնարկության ստեղծման պայմանագրին: Այս առթիվ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարար Կարեն Ճշմարիտյանը կրկնեց, որ նոր ստեղծվող ձեռնարկության (որը կոչվելու է «Չինարմտրեն») բաժնետոմսերի հարաբերակցությունը լինելու է 40/60՝ հօգուտ չինացիների: Պայմանագրի կնքումը նախատեսված է հոկտեմբերի 12-ին, Չինաստանում: Դրան պետք է հաջորդեն եւս 6-7 պայմանագրեր: Մեր այն հարցին, թե ե՞րբ կարելի է շահութաբաժին ստանալ այն դեպքում, երբ նախատեսվում է շուրջ 100 մլն դոլար վարկային ներդրումներ կատարել, նախարարը պատասխանեց, որ պայմանագիրը կարելի է այնպես կնքել, որ հնարավոր լինի եւ վարկային տոկոսներ մարել, եւ շահույթ ստանալ: Այսինքն՝ ամեն ինչ կախված է կնքվելիք պայմանագրից: Այդուհանդերձ, Կարեն Ճշմարիտյանը հույս հայտնեց, որ շահութաբաժիններ հնարավոր է ստանալ 4-5 տարի հետո: Նա անդրադարձավ նաեւ «Նաիրիտին» առնչվող մեկ այլ համաձայնագրի, որը պետք է կնքվի ուկրաինական «Ինտերկոնտակտ» ընկերության հետ, նշելով, որ ուկրաինացի գործընկերները դեմ չեն «Նաիրիտի» տեխնոլոգիական հոսքագծերից մեկի տեղափոխմանը Չինաստան, ավելին՝ ուրախ են, որ համագործակցելու են եւս մեկ երկրի հետ: Իսկ Չինաստանում ստեղծվելիք ձեռնարկությունը, բացի քլորոպրենային կաուչուկից, արտադրելու է կաուստիկ սոդա եւ սոսինձներ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱԶԱՏՈՒԹՅԱՆ ԸՆՏՐՅԱԼԸ

ՀՀ նախկին վարչապետի նախկին օգնական Նեկտար Խորխոռունուն՝ քաղաքական ապաստան ԱՄՆ-ում

Մեր ունեցած հավաստի տեղեկությունների համաձայն, Մ. Նահանգներում քաղաքական ապաստան է ստացել Հայաստանի նախկին վարչապետի նախկին օգնական Նեկտար Խորխոռունին: Դժվար է պատկերացնել այն քաղաքական հետապնդումները, որոնց հայրենիքում ենթարկվել է Արմեն Դարբինյանի աշխատակցուհին, եթե այդպիսիք, ընդհանրապես, կարող են լինել: Հայտնի է, որ Նեկտար Խորխոռունին արձանագրում էր կառավարության այն ժամանակվա նախագահի բոլոր միջազգային շփումները եւ նրան ուղեկցել է արտասահմանյան մի քանի ուղեւորություններում: Նա ԱՄՆ էր մեկնել ուսանելու Արմեն Դարբինյանի երաշխավորությամբ 1999 թ.:

Այժմ Նեկտար Խորխոռունին ապրում է Նյու Յորքում, իսկ իր «հետապնդված» հարազատները Երեւանում են ու հաջողությամբ զբաղվում են բիզնեսով:

ԱՄՆ-ի դեսպանությունում, որի միջոցով Նեկտար Խորխոռունին մեկնել էր ուսանելու, շատ լավ գիտեին, որ վերջինս ոչ մի խնդիր չի ունեցել, առավել եւս չի հետապնդվել, ընդհակառակը, նրա հետ պարբերաբար շփվում էին գործի բերումով եւ ականատես լինելով նրա բարվոք առօրյային կառավարության տանը: Ինչ մնում է նախկին վարչապետի նախկին օգնականի ազգական, գնդապետ Վահրամ Խորխոռունու սպանությանը, ապա այդ տրամաբանությամբ Հայաստանից պիտի գնան ու քաղաքական ապաստան ուզեն այդ զինվորական գործչի բոլոր ազգականները:

Ուրեմն, ի՞նչ է ստացվում. մի կողմից ԱՄՆ իշխանությունները մտահոգվում են հայերի արտագաղթով, մյուս կողմից՝ կամա թե ակամա խթանո՞ւմ:

Թղթակից

Մարդու իրավունքների հանձնաժողովը թիվ 1 մեկուսարանում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՀՀ նախագահին առընթեր Մարդու իրավունքների հարցերի հանձնաժողովի 3-հոգանոց խումբը՝ հանձնաժողովի նախագահ Պարույր Հայրիկյանի գլխավորությամբ, օրերս այցելել է թիվ 1 քննչական մեկուսարան, որտեղ, ի թիվս մյուս կալանավորների, հանդիպել է նաեւ վերջերս կալանավորված Հայաստանի Քրիստոնեա-դեմոկրատական միության հիմնադիր Ազատ Արշակյանի հետ:

Ինչպես նշեց Պարույր Հայրիկյանը հանձնաժողովի հոկտեմբերի 4-ի նիստին, խումբը ծանոթացել է մեկուսարանի պայմաններին՝ որեւէ առանձնահատուկ բան չի հայտնաբերել: Հանձնաժողովի ներկայացուցիչները ծանոթացել են նաեւ կալանավայրերը ՆԳՆ համակարգից արդարադատության նախարարության համակարգ տեղափոխելուց հետո նախատեսվող փոփոխություններին:

Հանձնաժողովի նախագահը շնորհավորեց արդարադատության փոխնախարար Արտիկ Պետրոսյանին այն կապակցությամբ, որ հոկտեմբերի 1-ից սկսվել է կալանավայրերի՝ արդարադատության համակարգ տեղափոխման գործընթացը:

Նիստում ներկայացվեց Սահմանադրության նոր խմբագրության նախագծի վերաբերյալ հանձնաժողովի հայտարարության նախագիծը, որը, սակայն, որոշվեց քննարկել ՀՀ նախագահի լիազոր ներկայացուցչին հանձնաժողովի դիտողությունները ներկայացնելուց եւ վերջինիս մեկնաբանությունները լսելուց հետո:

«Swissair»-ի Ցյուրիխ-Երեւան-Ցյուրիխ թռիչքը չկայացավ

Պատճառը ոչ միայն վերջերս ավիաընկերությունում ստեղծված իրավիճակն է, այլեւ Հայաստանում ավիավառելիքի պակասը

Երեկ երեկոյան «Swissair»-ի ինքնաթիռը չժամանեց «Զվարթնոց» օդանավակայան, հետեւաբար այսօր Երեւան-Ցյուրիխ չվերթը չի կայանա:

Ինչպես հայտնի է, շվեյցարական այս խոշոր ավիաընկերությունը ԱՄՆ ահաբեկչությունների հետեւանքով հայտնվել է ծանր ֆինանսական վիճակում: Սակայն երեկվա չվերթի հետաձգումը ավիաընկերության երեւանյան գրասենյակում բացատրում են ոչ միայն այդ հանգամանքով, այլեւ՝ ավիավառելիք չլինելու պատճառով: Եթե անգամ ինքնաթիռը ժամաներ Երեւան, չէր կարող վերադառնալ, քանի որ, ըստ վաճառքի մենեջեր Սիմոն Ավագյանի, «կան այլ խանգարող հանգամանքներ»: Մեր պնդմանը ի պատասխան պարզաբանվեց՝ Հայաստանում նավթ գոյություն չունի: Մեր կողմից տեղեկացնենք, որ ավիավառելիքի վաճառքի մենաշնորհը Հայաստանում այսօր պատկանում է «Ավիավառելիք» ՍՊԸ-ին (վերջինս «Միկա Արմենիա» ընկերության ստորաբաժանումներից է- Գ. Մ.): Այն հարցին, թե հաճա՞խ են կրկնվում վառելիքի դեֆիցիտի դեպքերը Հայաստանում, պրն Ավագյանը զգուշորեն տեղեկացրեց, որ «դեպից դեպք», բայց՝ լինում են: Ավելի ուշ տեղեկացանք, որ «Swissair»-ի թռիչքների կրճատման պատճառներից մեկը նաեւ հենց Շվեյցարիայում ընկերության ինքնաթիռների համար վառելիքի հայթայթման դժվարությունն է. վառելիք վաճառող ընկերությունները հրաժարվում են առանց կանխավճարի վառելիք տրամադրել ֆինանսական ճգնաժամի մեջ հայտնված այս ավիաընկերությանը:

Ինչ վերաբերում է Երեւան-Ցյուրիխ չվերթի մոտ 80 ուղեւորներին, ապա գրասենյակում հավաստիացրին, որ ամեն ինչ արվում է, որպեսզի նրանք նյութական եւ ժամանակային կորուստներ չունենան: Ուղեւորների մի մասը կօգտվի այլ ավիաընկերությունների չվերթերից, մասնավորապես «Հայկական ավիաուղիների» Երեւան-Ֆրանկֆուրտ չվերթից: Մի մասն էլ համաձայնել է մնալ մինչեւ «Swissair»-ի մյուս չվերթը, որը տեղի է ունենալու եկող երեքշաբթի՝ նույն ժամին: Գրասենյակում հավաստիացրին, որ այսուհետեւ հետաձգումներ չեն լինելու, եւ, ընդհանրապես, ավիաընկերության երեւանյան գրասենյակը խնդիրներ չունի: Ավելին, ուժի մեջ է մնում շաբաթական երկու չվերթը եւս մեկով ավելացնելու ծրագիրը, որը նախատեսված էր հոկտեմբերի վերջերին: Եթե ավիաընկերության վիճակը կարգավորվի (ինչի հույսը կարծես թե կա՝ հաշվի առնելով Շվեյցարիայի կառավարության օրերս արած հայտարարությունը՝ ավիաընկերությանը 278 մլն դոլարի օգնություն տրամադրելու մասին- Գ. Մ.), կբացվի նաեւ երրորդ չվերթը:

«Swissair»-ի մասին ամենաթարմ տեղեկության համաձայն, ավիաընկերությունը, ինչպես հայտարարվել էր, երեկվանից մասնակիորեն վերականգնեց փոխադրումները, մասնավորապես անդրատլանտյան ուղղություններով՝ 40-50 տոկոսով:

Գ. ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

Մուշեղ Սաղաթելյանի ասուլիսի մասին պարզաբանումներ ՀՀ գլխավոր դատախազությունից

2001 թ. սեպտեմբերին քաղաքացի Հարություն Գրիգորյանը հայտարարություն է տվել, որ ՀՀ ՆԳ նախարարության քրեական պատիժների իրականացման վարչության նախկին պետ Մուշեղ Սաղաթելյանը 2001 թ. հուլիսին, խոստանալով 50 հազար ԱՄՆ դոլար, իրեն գրել է տվել կեղծ հայտարարություն, որ ՀՀ ԱԺ նիստերի դահլիճում 1999 թ. հոկտեմբերի 27-ին տեղի ունեցած տեռորիստական ակտի փաստի առթիվ հարուցված քրեական գործով կալանավորված անձանց հետ ՆԳ մարմինների հանձնարարությամբ աշխատանք կատարելիս իբր թե պարզել է, որ այդ հանցագործությունը կազմակերպել են Ռոբերտ Քոչարյանը եւ Սերժ Սարգսյանը:

Հայտարարության հիման վրա նախապատրաստվել են նյութեր, որի առթիվ 2001 թ. սեպտեմբերի 27-ին հարուցվել է քրեական գործ:

Քրեական գործի նախաքննության ընթացքում Հ. Գրիգորյանը տվել է իր հայտարարությունը հիմնավորող ցուցմունքներ եւ նշել այն հաստատող բազմաթիվ հանգամանքներ: Այդ ամենը նա պնդել է նաեւ Մ. Սաղաթելյանի հետ 2001 թ. հոկտեմբերի 1-ին կայացած առերես հարցաքննության ժամանակ:

Նշված առերեսման ընթացքում Մ. Սաղաթելյանը, մասնավորապես, ցուցմունք է տվել, որ ինքը ցնդաբանություն համարելով հանցագործության կազմակերպմանը Ռոբերտ Քոչարյանի եւ Սերժ Սարգսյանի մասնակցության վերաբերյալ Հ. Գրիգորյանի հայտարարությունը՝ այն պատռել եւ դեն է նետել, ինչը լիովին հակասում է սույն թվականի հոկտեմբերի 3-ին նրա հրավիրած ասուլիսին արված «բացահայտումներին»:

Միաժամանակ ՀՀ գլխավոր դատախազությունում ստացվել են նյութեր այն մասին, որ Մ. Սաղաթելյանը ՀՀ ՆԳ նախարարության համակարգ աշխատանքի ընդունվելիս ներկայացրել է ՌԴ Բելգորոդ քաղաքի շինանյութերի տեխնոլոգիայի ինստիտուտն ավարտելու եւ բարձրագույն կրթություն ունենալու կեղծ դիպլոմ:

Պարզվել է նաեւ, որ Մ. Սաղաթելյանը ՆԳ նախարարության համակարգում պաշտոնավարելու ընթացքում ծառայողական գաղտնիքը չհրապարակելու մասին ստորագրություն տալու պայմաններում, ՀՀ ՆԳՆ քրեական պատիժների իրականացման վարչության պետի պաշտոնից ազատվելուց հետո, զանգվածային լրատվության միջոցներին տված հարցազրույցների ընթացքում հայտնել է ծառայողական գաղտնիք համարվող եւ հրապարակման ոչ ենթակա տարբեր տեղեկություններ:

ՀՀ ԳԼԽԱՎՈՐ ԴԱՏԱԽԱԶՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ԿԱՊԵՐԻ ԵՎ ԼՐԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲԱԺԻՆ

Մրցույթում հաղթած «Արփա-Սեւան»-ը թունել է նորոգելու Սիրիայում

ԵՐԵՎԱՆ, 4 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հայաստանի անկախացումից ի վեր առաջին անգամ հայ շինարարները հաղթել են արտերկրում հայտարարված միջազգային հայտամրցույթում: Հալեպի (Սիրիա) երկաթգծի վարչության կողմից Հալեպ-Լաթակիա երկաթգծի թունելի վերանորոգման նպատակով հայտարարված հայտամրցույթում հաղթող է ճանաչվել «Արփա-Սեւան» ընկերությունը:

Ինչպես հայտնեց ընկերության նախագահ Հակոբ Հակոբյանը, համաձայն մրցութային առաջարկի թունելը պետք է վերանորոգվի 3 տարիների ընթացքում: Շինարարական տեխնիկան եւ սարքավորումները Սիրիա են տեղափոխվելու Հայաստանից, իսկ շինարարության գործընթացը կազմակերպվելու եւ վերահսկվելու է հայ մասնագետների կողմից: Տեղում վարձվելու են միայն բանվոր-շինարարները:

Նշվեց նաեւ, որ թունելի վերանորոգումը կսկսվի առաջիկայում Հալեպի երկաթգծի վարչության մրցութային հանձնաժողովի հետ պայմանագրի կնքումից հետո:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս. 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱՍՈՒԼԻՍ

Վազգեն Մանուկյան. «Կուսակցությունը երբեք իմը չի եղել»

ԱԺՄ մանուկյանական թեւը դիմում է կոշտ քայլերի

Այժմ երկու վարչություններն էլ համագումար են հրավիրելու: Վազգեն Մանուկյանի ղեկավարած ԱԺՄ-ն՝ նոյեմբերի 30-ին, քաղաքական խորհրդի մի քանի ԱԺՄ-ականները՝ հոկտեմբերի մեջ: Ընդ որում, առաջին ԱԺՄ-ն՝ արտահերթ, երկրորդը՝ հերթական:

Առաջին ԱԺՄ-ի ղեկավար Վազգեն Մանուկյանի գնահատմամբ՝ այն, ինչ անում են կուսակցության մյուս թեւի առաջնորդները, առնվազն անբարոյականություն է եւ խախտում է կուսակցության կանոնադրությունը: Նույն մեղադրանքը ներկայացնում են նաեւ Մանուկյանի ընդդիմադիր ԱԺՄ-ականները, համարելով, որ իրենց սատարողները կուսակցության ներսում ավելի շատ են: Սակայն, ըստ Վազգեն Մանուկյանի, կուսակցության տարածքային 37 կառույցներից 29-ի ներկայացուցիչները մասնակցել են ԱԺՄ վարչության նիստին, իսկ այդ թվաքանակը համապատասխանում է կուսակցության կանոնադրությանը: Այսինքն Մանուկյանը փորձում է համոզել, թե իրենց ԱԺՄ-ն օրինական է, ընդդիմադիրներինը՝ ապօրինի:

Դատելով ԱԺՄ-ում ընթացող խմորումներից, կուսակցությունն իր ներքին հակասությունները լուծելու համար վերջ ի վերջո կգնա դիվանբաշու դուռը: Դա վկայեց նաեւ Վազգեն Մանուկյանը, ասելով, որ եթե իրավիճակը չշտկվի իրենց ձեռնարկած քայլերից հետո եւս, ամենայն հավանականությամբ կընթանան դատական պրոցեսներ:

Իրեն օրինական համարող վազգենական ԱԺՄ-ն, ի հակադրություն Մանուկյանին ԱԺ խմբակցության ղեկավարի կարգավիճակից ազատելուն, արդեն իսկ կուսակցության շարքերից հեռացրել է Սեմյոն Բաղդասարյանին եւ ցրել ԱԺՄ Արմավիրի տարածքային կառույցը, որի ներկայացուցիչներն են Սեյրան Ավագյանը եւ Ֆիլարետ Բերիկյանը: Այս կերպ Վազգեն Մանուկյանը լուծել է կարեւորագույն երկու հարց. նախ՝ ԱԺՄ-ն «մաքրել» է ընդդիմադիրներից եւ նրանց տվել այլ քաղաքական ուժ ձեւավորելու հնարավորություն, մյուս կողմից իրեն ազատել է պատանդային իրավիճակից, երբ հակառակ կողմն իր հեղինակությամբ ասպարեզում երեւալուն զուգընթաց՝ փորձում էր նույն ասպարեզում ստվերում պահել Մանուկյանին:

Արդյոք ԱԺՄ-ի Սեյրան Ավագյան-Ֆիլարետ Բերիկյան հատվածը համագումարով կգնա՞ նոր կուսակցության ձեւավորման, մնում է առաջին հարցը: Մանուկյանական ԱԺՄ-ում այս ճանապարհին ամենաճիշտն են համարում շուտափույթ ինքնամաքրվելու համար: Սակայն մյուս թեւը թերեւս չի կարող անտեսել, որ առանց ԱԺՄ-ի անվան իրենք քաղաքական ասպարեզում անելիք չունեն: Եվ ամեն ինչ կանեն այդ «սուրբ» անվանումը կրելու համար:

Ամեն դեպքում ԱԺՄ-ում ստեղծված իրավիճակի համար Մանուկյանն իրեն, որպես կուսակցության նախագահի, չի մեղադրում, չնայած ԱԺՄ-ն լքած Արշակ Սադոյանի եւ Շավարշ Քոչարյանի գնահատմամբ՝ ժամանակին հենց Վազգեն Մանուկյանն իր հեղինակությամբ կարող էր ազդել արդեն սկսվող գործընթացների վրա, որը նա չարեց: Մանուկյանը, սակայն, կարծում է, թե բռունցքով հարցեր չեն լուծում եւ որ նույն մեղադրանքներն ինքը կարող է տալ իրեն քննադատողներին:

Վերջ ի վերջո ԱԺՄ-ն այն կուսակցությունը պետք է լիներ, որտեղ ներքին հարցերը լուծվում են համատեղ որոշումներով, ազատ կարծիքի արտահայտմամբ: Մի հանգամանք, որ հակառակ թեւը մշտապես ոտնահարված է տեսել կուսակցության նախագահի կողմից: Ստացվում է, որ ԱԺՄ մի թեւը Մանուկյանին մեղադրում է չափազանց լիբերալ, մյուս թեւը՝ կատարյալ բռնապետ լինելու մեջ: Իսկապես, դե արի ու ԱԺՄ-ից գլուխ հանի:

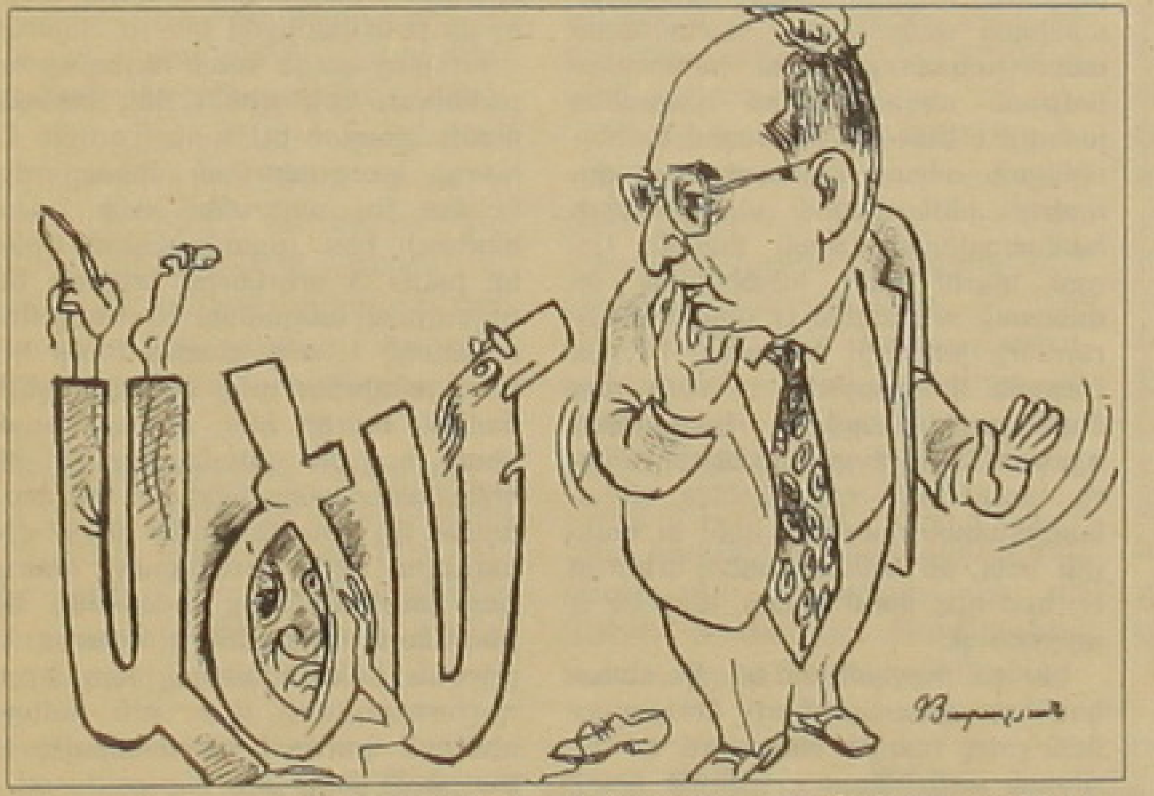

Հակասությունները՝ հակասություններ, սակայն ԱԺՄ-ն հսկայի քայլերով գնում է դեպի քաղաքական կործանում եւ էապես նվազեցնում է հաջորդ խորհրդարանական ընտրություններին մասնակցելու հնարավորությունները: Մինչ մյուս քաղաքական ուժերն արդեն ընտրապայքարի փող են հնչեցնում, ԱԺՄ-ն քրտնած ներքին խնդիրների տակից է փորձում դուրս գալ: Այդ վիճակում ԱԺՄ-ն հասցնում է հետեւել գործընթացներին եւ շատ վտանգավոր է համարում, ըստ Վազգեն Մանուկյանի, նախագահ-արմատական ընդդիմություն սկսված առճակատումը: Մանուկյանը մանկամտություն է համարում «Հանրապետություն» կուսակցության եւ եռյակի՝ իմփիչմենթի նպատակով ստորագրահավաք կազմակերպելու միջոցով պատգամավորների վրա ազդելու ճանապարհը: Իսկ թե նախագահական այդ ընտրավազքում ո՞ւմ է պաշտպանելու կուսակցության մանուկյանական հատվածը՝ կորոշվի նոյեմբերի 30-ին կայանալիք արտահերթ համագումարում:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Տասնամյա հոբելյանական միջոցառումների նախօրյակին

1991 թ. Հայաստանի Հանրապետության անկախության օրվանից գործում է Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը, որի ստեղծման գաղափարը ծնվեց 1988-ի երկրաշարժից հետո, սեյսմակայուն շինարարության մասնագետներ պատրաստելու նպատակով:

Այս տարի լրանում է ՀԱՀ-ի հիմնադրման տասնամյակը: Համալսարանի տասնամյա գործունեությանը եւ հոբելյանական միջոցառումներին էր նվիրված երեկ ՀԱՀ-ում տեղի ունեցած մամուլի ասուլիսը, որին մասնակցում էին համալսարանի նախագահ Հարություն Արմենյանը, փոխնախագահ պրոֆ. Ֆուլլերը, ՀԲԸՄ-ի հայաստանյան գրասենյակի տնօրեն Աշոտ Ղազարյանը, վարչական տնօրեն Անահիտ Օրդյանը:

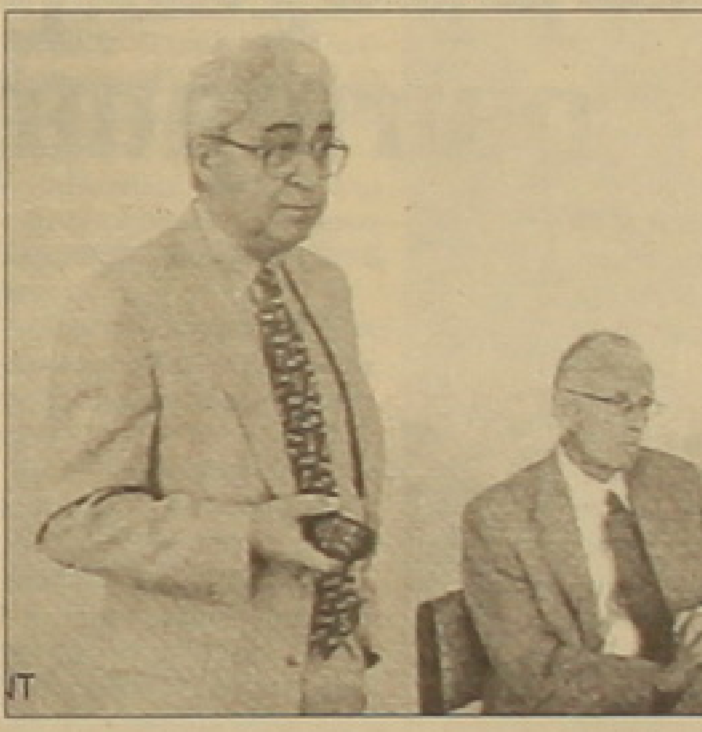

Հարություն Արմենյանն իր խոսքը սկսեց այս տարի մեծ ջանքերով Երեւանի Մատենադարանի եւ ՀՀ գիտությունների ազգային ակադեմիայի աջակցությամբ իրականացրած եւ նախագահական մրցանակի արժանացած էլեկտրոնային գրադարանը (V–XVIII դդ. հայ դասական մշակույթի թվայնացում) ներկայացնելով: Ըստ նախագահի, համալսարանի 10 տարիների նվաճումներն արդյունք են ՀԲԸՄ-ի ամենագործուն աջակցության, տիկին Լուիզ Սիմոն-Մանուկյանի քաջալերանքի, առաջին հիմնադիր նախագահ Միհրան Աղաբաբյանի, Արմեն Տեր-Կյուրեղյանի, Ստեփան Կարամարտյանի համագործակցության: Սկզբնական տարիներին ՀԲԸՄ-ի ֆինանսական հատկացումները համալսարանին կազմում էր 1 մլն դոլար, այս տարի՝ 720.000: Ամերիկյան համալսարանը տարեկան ավարտում են 104 շրջանավարտներ: 10 տարիների ընթացքում համալսարանի 780 շրջանավարտների մեծ մասն աշխատում է հասարակական եւ մասնավոր սեկտորի կազմակերպություններում, 78 տոկոսը՝ Հայաստանում, իսկ 28 տոկոսը մեկնել է երկրի սահմաններից դուրս, հիմնականում ուսումը շարունակելու, կատարելագործվելու նպատակով: Պրն Արմենյանը նկատեց, որ սկզբնական տարիների այն կարծիքը, թե ՀԱՀ-ը շրջանավարտներին «պատրաստ» կտա ԱՄՆ գաղթելու՝ չիրականացավ: երկրի ընդհանուր բարեփոխումների մթնոլորտում ՀԱՀ-ն ունի իր դերն ու նպատակները, կրթական մոտեցումները: Այս կրթության հիմքն ազատ մտքի ձեւավորման խնդիրն է, ինքնուրույն հարցեր լուծելու կարողականություն, գործարարական որակներ, անկախ հետազոտություններ կատարելու, հասարակության հետ աշխատելու ունակություններ զարգացնելը, ստեղծել ձեռներեց մարդու տիպար:

Համալսարանն ունի բազմաթիվ ծրագրեր՝ նոր կառույցների, ուսումնական միջոցների, կենտրոնների ստեղծում, մասնակցություն տնտեսական եւ մշակութային գործընթացներին: Իսկ առաջիկայում՝ հավատարմագրում, ՀԱՀ կենտրոնի բացում (աչքի հիվանդության կանխարգելման կենտրոն, Ալեք Մանուկյան փ.) եւ տասնամյակին նվիրված միջոցառումներ: Հոկտեմբերի 5-ին տեղի կունենա հոբելյանական երեկո, հոկտեմբերի 7-ին՝ ավարտական հանդիսություն: Երկու հիմնական հանդիսությունները տեղի կունենան դեկտեմբերի 7-ին՝ Սան Ֆրանցիսկոյում եւ դեկտեմբերի 8-ին՝ Լոս Անջելեսում:

Հոբելյանի առիթով հայերեն եւ անգլերեն հրատարակվել է գրքույկ, ուր հանգամանորեն ներկայացված են ՀԱՀ-ի ստեղծման պատմությունը, շարժառիթները, նպատակներն ու դերը:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

«ԱՄՆ-ը ձգտում է աշխարհի կառավարման կորպորատիվ եղանակի»

Սկիզբը էջ 1

Իսկ բուն Աֆղանստանի ռմբակոծման շահարկումներն առավել պրոպագանդայի նպատակ ունեն: «Սա հարկավոր է, որպեսզի ամեն օր ամերիկացիներին ցույց տան մկանուտ զինվորներ, որոնք պատրաստվում են ռազմական գործողությունների, հետո պատմեն ռումբերի հարվածների մասին: Ու այս տեղեկատվությունը հնարավոր չի լինի ճշտել, քանի որ թալիբների կողմից այն բացակայում է: Այս առումով ամեն ինչ ԱՄՆ-ի ձեռքում է: Նա կարող է նույնիսկ ոչինչ էլ չռմբակոծել ու պարզապես հայտարարել, որ ռմբակոծել է»:

Սրա նպատակակետն աշխարհի կորպորատիվ կառավարման համատեքստում ԱՄՆ ազդեցության ոլորտից դուրս գտնվող մի քանի նավթային երկրներն են՝ Իրաքը, Ալժիրը, Լիբիան, Իրանը: Ներկայացնելով խորհրդային համակարգի փլուզումից հետո նավթի շուրջ պտտվող աշխարհաքաղաքական գործընթացները՝ պրն Միտրոֆանովը մանրամասն խոսեց Բուշ ընտանիքի եւ Սաուդյան Արաբիայի թագավորական ընտանիքի սերտ կապերի մասին: Ըստ նրա՝ հենց Սաուդյան Արաբիայում նավթային գործարարի իր կարիերան սկսած ԱՄՆ նախկին նախագահ Ջորջ Բուշի ընտանիքը կառավարում էր նավթային բիզնեսն արաբական այդ երկրում:

Հիմա էլ, քանի դեռ Ջորջ Բուշ կրտսերն է ԱՄՆ նախագահ, նավթային շարժման նոր ալիք է բարձրանում, որը չի դադարի նրա նախագահության ողջ ընթացքում: «ԱՄՆ-ը կամենում է կատարյալ վերահսկողություն նավթային աշխարհում»:

Պրն Միտրոֆանովը մի քանի հետաքրքիր դրվագ ներկայացրեց նաեւ իր եւ Ուսամա բեն Լադենի՝ այդ դեպքերից շատ ավելի վաղ կայացած հանդիպումից: Նրա խոսքերով, ծնունդով Սաուդյան Արաբիայից եւ այնտեղից հեռացված բեն Լադենն անարդար է համարում, որ Սաուդյան Արաբիայի նավթային բիզնեսից ստացվող տարեկան 50–80 մլրդ դոլար եկամուտն այդ բիզնեսը վերահսկող թագավորական ընտանիքը տեղակայում է Մ. Նահանգների բանկերում: «Նա կարծում է, որ այդ փողերն Ալլահը ստեղծել է մուսուլմանների համար, եւ ինքը նպատակ ունի գահընկեց անել թագավորին ու դառնալ այդ երկրի առաջնորդը», պատմեց ռուս պատգամավորը:

Այս վերլուծություններից հետո բոլորովին այլ՝ տիեզերական թեմաների մասին զեկուցեց Անատոլի Սոլովյովը: Նա գիտական մանրամասն պարզաբանումներ տվեց «Միր» կայանի տիեզերքում 15 տարվա աշխատանքի մասին: Նա գերազանց գնահատեց տիեզերակայանի ոչնչացման գործընթացը՝ շեշտելով, որ, բացառիկ ճշգրտությամբ կազմակերպված լինելով, երկիր իջնելու եւ օվկիանոսում խորտակվելու ժամանակ որեւէ վնաս երկրի կամ մարդկանց խմբի չպատճառվեց:

Տիեզերագնացը նաեւ շնորհավորեց բոլոր ներկաներին, քանզի 44 տարի առաջ, ճիշտ հոկտեմբերի 4-ին առաջին արբանյակը բաց թողնվեց տիեզերք՝ սկիզբ դնելով մարդու՝ տիեզերքի նվաճման քայլերին: Պրն Սոլովյովը նշեց, թե սա բոլորիս նվաճումն է, քանի որ այն ժամանակ մենք մեկ մեծ պետության անդամ էինք:

Զեկույցներից հետո ռուս պատգամավորներից Ալ. Միտրոֆանովն ու տիեզերագնաց օդաչու Անատոլի Սոլովյովը պարգեւատրվեցին: Առաջինը՝ բնության եւ հասարակության մասին գիտությունների միջազգային ակադեմիայի դիպլոմով, երկրորդը՝ Վ. Վերնադսկու անվան արծաթե շքանշանով:

Սեփականաշնորհումը կրկին աղմուկ է բարձրացրել

«Պարտված» մեծամասնությունն ընդդեմ «հաղթած» փոքրամասնության» վերնագրի ներքո «Ազգն» իր հոկտեմբերի 3-ի համարում ընթերցողին էր ներկայացրել Երեւանի միջքաղաքային ուղեւորատար ԱՏՊԲԸ աշխատանքային կոլեկտիվի անդամների մտահոգությունը, որոնք լրագրողներին էին դիմել՝ ընկերության սեփականաշնորհման հետ կապված խնդիրների հարթման գործում «4-րդ իշխանության» աջակցության ակնկալիքով: Հիշեցնենք, որ մամլո ասուլիս հրավիրածների խոսքերով, ընկերության մասնավորեցման՝ վերաբերյալ գումարված ընդհանուր ժողովում, կոլեկտիվի կողմից ժողովը նախագահելու համաձայնություն չստանալով, ընկերության ներկայիս տնօրեն Սաշա Մելիքյանը մի խումբ համախոհների հետ լքել էր դահլիճը, մնացած 211 անդամներն անց էին կացրել ժողովը, իսկ պետական գույքի կառավարման նախարարության երկու վարչության պետերն իրենց ներկայությամբ փաստել էին ժողովի օրինականությունը: Սաշա Մելիքյանը ժողովն ապօրինի ճանաչելու խնդրանքով դիմել էր պետական գույքի կառավարման նախարարություն, այնուհետեւ պառակտված կոլեկտիվի իշխանության տարբեր մարմիններին ուղղված բազմաթիվ դիմում-բողոքները հակասական, իրարամերժ պատասխաններ են ստացել: Վերջ ի վերջո կառավարության որոշմամբ ընկերությունը դրվել է աճուրդի: Ասուլիս հրավիրած կոլեկտիվի անդամները պահանջում էին, որպեսզի ժողովն օրինական ճանաչվի, եւ սեփականաշնորհման գործընթացը շարունակվի:

Հրապարակումից հետո «հակամարտող» մյուս կողմից խմբագրությունը նամակ ստացավ, որտեղ նրանք ներկայացնում են ծագած խնդիրն իրենց տեսանկյունից: Ըստ նրանց, տնօրեն Սաշա Մելիքյանն ու նրա համախոհները լքել են դահլիճը, քանի որ հաշվառումից դուրս գտնվող եւ աշխատավորական կոլեկտիվի անդամի կարգավիճակ չունեցող մարդիկ խանգարել են ժողովի անցկացումը, չեն թույլատրել կոլեկտիվի իրական անդամի կարգավիճակ ունեցող անձանց հաշվառումը, ընկերության կոլեկտիվի անդամներ չհամարվողների միջոցով ապօրինի որոշում են անցկացրել: Կոլեկտիվի հիմնական 162 անդամներից 62-ը չեն ընդգրկվել սեփականաշնորհման ներկայացված ցուցակում, բացի դրանից հանրապետության գլխավոր դատախազություն ուղղված դիմում-բողոքների արդյունքում հայտնաբերվել են կեղծիքներ եւ խախտումներ, իսկ նախկին տնօրեն Տիգրան Ղազարյանը 2 տարի արդեն ազատված լինելով աշխատանքից, կոլեկտիվի հետ որեւէ կապ չի կարող ունենալ:

«Ազգը» հետեւողական կլինի այս գործին եւ կներկայացնի սեփականաշնորհման հերթական գործընթացի շուրջ ծագած հերթական աղմուկը:

Մ. Հ.

Ադրբեջանը ստիպեց ԵԽ-ին խրվել ղարաբաղյան լաբիրինթոսում

Կարող ենք արձանագրել, որ եվրոպական ճակատում հայկական դիվանագիտությունը շարունակաբար պարտություն է կրում: Այդ են վկայում ԱԺ խորհրդարանում ԵԽ ԽՎ համանախագահ Ռասել Ջոնսթոնի ելույթի եւ Ադրբեջանում նրա արտահայտած մի քանի ուշագրավ մտքերի ֆոնին ԵԽ ԽՎ հերթական նիստի ընթացքում ծավալված քննարկումները եւ ներկայացված նախագծերը:

Վերադառնալով Եվրոպա Ջոնսթոնը նշեց, որ ադրբեջանական մամուլում իր արտահայտած մտքերը ներկայացվել են խեղաթյուրված, ու ինքը Լեռնային Ղարաբաղը որպես թմրանյութերի տարանցիկ երկիր երբեք չի դիտարկել: Սակայն լորդը որեւէ բան չի ասել Ադրբեջանում իր արտահայտած մեկ այլ, շատ ավելի կարեւոր հայտարարությունը խեղաթյուրված ներկայացնելու մասին, ըստ որի Ջոնսթոնը ոչ ավել, ոչ պակաս գտնում է, թե «ըստ միջազգային իրավունքի նորմերի, միանշանակ է, որ Հայաստանը գրավել է Լեռնային Ղարաբաղի տարածքը»: ԽՎ այս համանախագահը չի հերքել այս փաստը, իսկ մյուս համանախագահ Վալտեր Շվիմերը վերահաստատել է ԵԽ-ի հայտարարությունը՝ կապված ԼՂՀ-ում տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների կայացման անօրինականության հետ, անգամ հստակ տեղյակ լինելով, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահողներից պաշտոնական Վաշինգտոնն այդ ընտրությունները հակամարտության կարգավորմանը խոչընդոտող չի ճանաչել:

Եվ մինչդեռ ԵԽ-ում հայկական խորհրդարանական պատվիրակությունը Թուրքիայի կողմից Հայաստանի շրջափակման եւ դրա՝ ԵԽ կանոնադրության հակասականության մասին շարունակ ինչ-որ ծամծմված նախագիծ է ներկայացնում, ադրբեջանական պատվիրակությունը հետեւողականորեն ղարաբաղյան կարգավորումը քարշ է տալիս եվրախորհուրդ:

Այսպես՝ Իլհամ Ալիեւի ղեկավարած պատվիրակությանը Թուրքիայի անմիջական օժանդակությամբ հաջողվեց 50 ստորագրություն հավաքել մի նախագծի տակ, որով նախատեսվում է ղարաբաղյան կոնֆլիկտի քննարկում վեհաժողովի քաղաքական հանձնաժողովի շրջանակներում: Հայկական պատվիրակության ղեկավարն ու նրա տեղակալն արդեն հասցրել են մտավախություն հայտնել, թե հարցն, այնուամենայնիվ, ընթացք կստանա եւ կքննարկվի հանձնաժողովում: Եվ դա այն դեպքում, երբ պատվիրակության ղեկավար Հովհաննես Հովհաննիսյանը հստակ չի նշել, թե արդյոք ե՞րբ է քննարկման դրվելու իրենց ներկայացրած մեկ այլ՝ վերջին շրջանում ակտիվորեն հնչող Ադրբեջանի ռազմատենչ հայտարարությունների հարցը եւ քննության ընդհանրապես դրվելո՞ւ է, թե՞ ոչ: Եվ այս նախագծի պաշտպանությունը թողած՝ հայկական պատվիրակությունը ստիպված պետք է լրջորեն նախապատրաստվի կոնֆլիկտի կարգավորմանն առնչվող եւ հակառակորդ կողմի ներկայացրած փաստաթղթի քննարկմանը:

Այս փաստերը վկայում են, որ եվրախորհուրդն այլեւս չի թաքցնում անմիջականորեն խնդրի կարգավորման մասնակից դառնալու իր նկրտումները: Եթե նախկինում հնչում էին հայտարարություններ, թե ԵԽ-ն իր լիազորությունների շրջանակներում կարող է ընդամենն ազդել տարածաշրջանում բացասական լիցքերի թուլացման վրա, իսկ խնդրի քաղաքական լուծումը թողնում էր Մինսկի խմբին, ապա այսօր ԵԽ-ն արագորեն ընթացք է տալիս մի փաստաթղթի, որը նախատեսում է կարգավորման խնդրի քննարկում հենց քաղաքական հանձնաժողովում, նույնն է՝ քաղաքական մակարդակով:

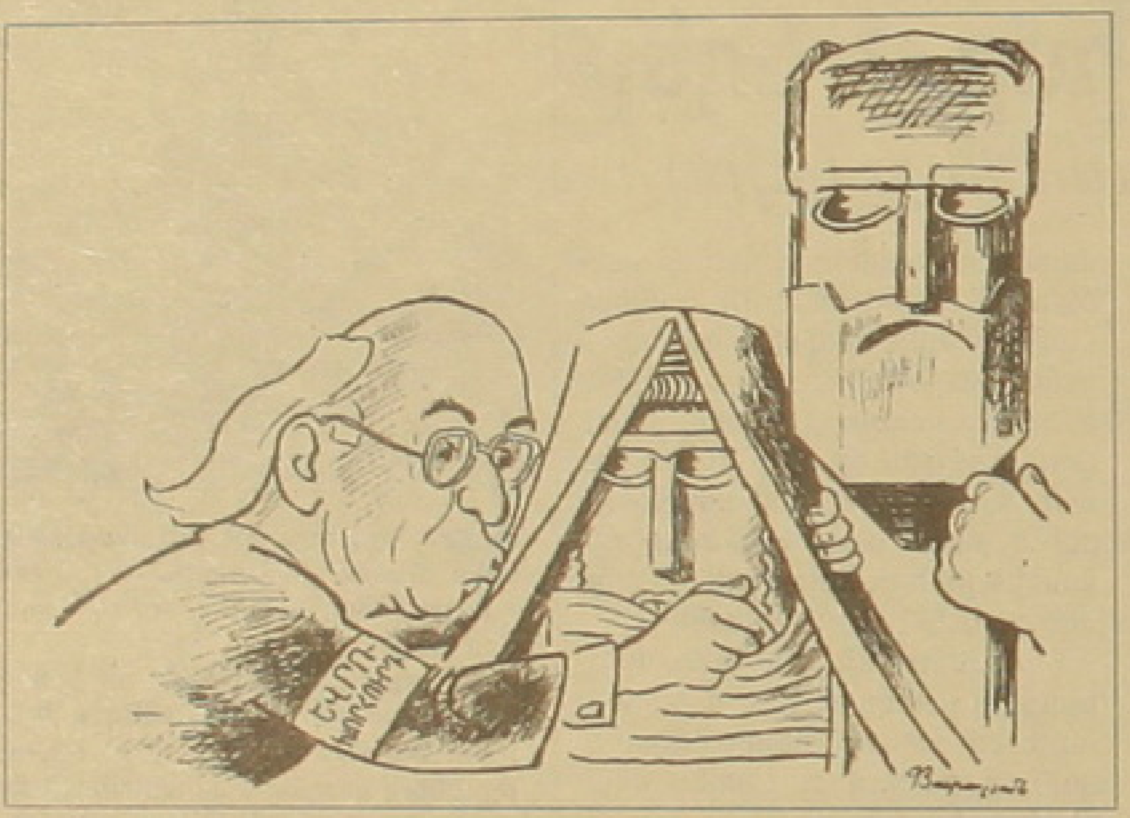

Դրա առաջին քայլը եղավ ԵԽ նախարարների խորհրդի ընդունած որոշումը, որը ե՛ւ հայկական, ե՛ւ ադրբեջանական կողմերը չգիտես ինչ հիմնավորվածությամբ իրենց հաղթանակը համարեցին: Խոսքը վերաբերում է ԼՂ հարցում ժողովրդի ինքնորոշման եւ տարածքային ամբողջականության սկզբունքները համահավասար դիտարկելու որոշմանը: Ըստ էության դա այն էր, ինչ ամրագրված էր 1992-ի հելսինկյան եզրափակիչ ակտում, որն, ընդ որում, հստակ նշում է նաեւ ԼՂ օրինական իշխանությունների՝ բանակցային գործընթացներում հավասար կողմ լինելու մասին: Մինչդեռ ՀՀ արտգործնախարարը, հիշատակելով անգամ այս փաստը, նշում է, թե «սա (ԵԽ նախարարների կոմիտեի որոշումը- Գ. Ա.) իսկապես աննախադեպ է: Մենք լիովին բավարարված ենք այս որոշմամբ: Նախկինում որոշ երկմտություն կար միջազգային կազմակերպություններում այս երկու հասկացությունները հավասարեցնելու առումով...»: Միաժամանակ Օսկանյանը նշում է, որ նախարարների խորհրդի հրապարակած համապատասխան կոմյունիկեն տարածքային ամբողջականության եւ ինքնիշխանության սկզբունքներին զուգահեռ խոսում է ՄԱԿ-ի խարտիայով եւ հելսինկյան ակտով նախատեսված ժողովրդի ինքնորոշման սկզբունքների համահավասարության մասին: Արդյոք կարիք կա՞ր ուրախանալ մի փաստով, որն առկա էր մինչ նախարարների խորհրդի որոշումը, եւ ըստ էության կրկնությունն էր մինչ այդ միջազգային այլեւայլ կազմակերպությունների ընդունած սկզբունքների: Կարիք կա՞ր դա դարձնել դիվանագիտական պայքարի զենք եւ ավելին՝ նշել, թե աննախադեպ երեւույթ էր, եթե դա, մեղմ ասած, այդքան էլ այդպես չէ:

ԵԽ-ում հայկական կողմի տեսակետների, փաստարկների ներկայացման լուրջ քաղ է նկատվում, եւ եվրոպան աչքի առաջ շրջվում է դեպի Ադրբեջան: Չպետք է թույլ տալ, որ եվրախորհրդում ԼՂ հարցի հնարավոր քննարկումները սկսվեն այդ կառույցի կանխակալ եւ հակահայկական դիրքորոշումներով: Վաղուց հասունացել է ժամանակը լրջագույն ուշադրություն դարձնելու եվրոպական ուղղությանը, հատկապես եվրախորհրդին եւ հնարավորինս շատ դիվանագետներով լցնել այն, որոնք քարոզչական աշխատանքներով էապես կարող են փոխել իրերի դասավորությունը: Ներկայացնենք ընդամենը մեկ փաստ, որ ցույց է տալիս, թե ինչպես է ԵԽ-ին վերաբերվում Հայաստանը եւ ինչպես՝ Ադրբեջանը: Հայկական պատվիրակության ղեկավար Հովհաննես Հովհաննիսյանի ներկայացրած տվյալներով, երբ Ադրբեջանը ԵԽ-ում այսօր ունի 7 մշտական դիվանագետ, իսկ Թուրքիան՝ 50-ից ավելի, ապա Հայաստանն այդ կազմակերպությունում ներկայացված է ընդամենը երկու դիվանագետով: Եթե ադրբեջանական պատվիրակությունը վեհաժողովի յուրաքանչյուր նիստի ներկայացնում է 4–5 լրատվամիջոցներ, հայկական կողմից գրեթե ոչ մի լրատվամիջոց ԵԽ չի մեկնում:

Խնդիրը գուցե նման հնչեղություն չունենար, եթե չլիներ մեկ հանգամանք: Չնայած ԵԱՀԿ-ին է տրված ԼՂ հարցի կարգավորման մենաշնորհը, եւ նա քիչ աղերսներ ունի եվրախորհրդի հետ, այնուհանդերձ Մինսկի խմբի 3 երկրներից երկուսը եվրախորհրդի անդամներ են: Մեկը Ռուսաստանն է, որը դեռեւս ԵԽ-ի հետ լուրջ խնդիրներ ունի կապված չեչենական հարցի հետ, մյուսը՝ Ֆրանսիան, որը ԵԽ ավանդական եւ հեղինակավոր անդամներից է: Եթե ԵԽ-ն այսօր քիչ լծակներ ունի ՌԴ-ի վրա ազդելու, ապա Ֆրանսիայի պարագան բոլորովին այլ է: Այսինքն՝ ԵԽ ընդունած որոշումները կարող են լրջորեն անդրադառնալ այդ երկրի դիրքորոշումների վրա, որն ինքնըստինքյան կարող է արտահայտվել ԼՂ հարցում: Հենց այս ենթատեքստով է, որ ոչ մի գնով չպիտի թույլ տրվի Ադրբեջանին ԵԽ-ում անելու այն, ինչին այդքան հետեւողականորեն ձգտում է Ալիեւի վարչակազմը:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«Հակաահաբեկչություն» գործողություն. Հիմի՞ էլ լռենք

Ադրբեջանը Ադրբեջան չէր լինի, եթե չփորձեր ցանկացած հնարավորություն օգտագործել Հայաստանին, Լեռնային Ղարաբաղին եւ ողջ հայ ժողովրդին զրպարտելու համար: Դա Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական կուրսի գլխավոր բաղադրիչն է, ուղղված Հայաստանի միջազգային մեկուսացմանը: Ընդ որում, Բաքվի իշխանությունները ձգտում են աշխատել առաջ ընկնել, ինչը հետո հայկական կողմին ստիպում է հանդես գալ ադրբեջանական քարոզչական մեքենայի հերյուրանքների հերքումով: Նպատակն այն է, որ մինչ հայերն ուշքի գան, իրենք հասցնեն ուրիշի ձեռքերով լուծել ղարաբաղյան խնդիրը:

Ադրբեջանցիներն առաջ անցնելը խաղարկեցին նաեւ այս անգամ, երբ համաշխարհային հասարակայնությունն ԱՄՆ նախաձեռնությամբ սկսեց լայնածավալ պայքար ժամանակի ամենամեծ չարիքի՝ միջազգային ահաբեկչության դեմ: Ինչպես եւ սպասվում էր, պաշտոնական եւ ոչ պաշտոնական Բաքուն, որը, վերջիվերջո, թքած ունի սեպտեմբերի 11-ին ԱՄՆ-ում տեղի ունեցած ահաբեկչական գործողությունների վրա, մեծ ջանքեր է գործադրում արեւմտյան հասարակության ուշադրությունը շեղելու ահաբեկչության իրական օջախներից եւ ուղղելու Հայաստանի ու Լեռնային Ղարաբաղի վրա: Այնտեղ նույնիսկ այդ «ոլորտի» հատուկ «գաղափարախոս» հայտնվեց՝ ի դեմս Բաքվի պետհամալսարանի մինչ այժմ անհայտ դոցենտ Կյամիլ Սալիմովի: Այսօր նա միջազգային ահաբեկչության հարցերով ինչպես կառավարական, այնպես էլ ընդդիմադիր կազմակերպությունների բոլոր քաղաքական հավաքների ցանկալի հյուրն է: «Կլոր սեղաններ» կամ «կոնֆերանսներ» կոչվող այդ հակահայկական հավաքներում Կյամիլ Սալիմովն իշխանություններին կոչ է անում ձեռք առնել միջոցներ՝ միջազգային հանրությանը համոզելու, որ «Հայաստանն ու Լեռնային Ղարաբաղի հայությունն աջակցում են ահաբեկչությանը», որ ԼՂՀ պաշտպանության բանակն ահաբեկչական կազմակերպություն է, եւ որ «Ռոբերտ Քոչարյանն աշխարհում հայտնի ահաբեկիչ է»: Եթե հաջողվի դա անել, ապա Սալիմովի համոզմամբ, այդ ամենը թույլ կտա «ահաբեկիչներից Լեռնային Ղարաբաղի ազատագրման ժամանակ» հարյուրավոր ադրբեջանցիների կյանք պահպանել:

Ինչ վերաբերում է Ուսամա բեն Լադենի անձի հետ կապված ԱՄՆ հուզող խնդիրներին եւ Աֆղանստանում Թալիբանի վարչակարգի դեմ հատուցման նախապատրաստվող գործողություններին, ապա վերոհիշյալ հավաքներում դրանց մասին հիշում են որպես առավել «կենսաբրթիռ հարցի»՝ «հայկական ահաբեկչությանն» անցնելու նախաբան:

Ցավոք, Հայաստանում գերադասում են հիմնականում պասիվորեն հետեւել մեր հարեւանների ջղաձգումներին, հաճախ՝ անթաքույց քմծիծաղով: Իզուր: Լավ է, որ Արեւմուտքում գտնվում են ողջամիտ մարդիկ, որոնք ի չիք են դարձնում ադրբեջանական քարոզչության վտանգավոր ճիգերը: Այսպես, «Heritage» հիմնադրամի փորձագետ Արիել Կոհենը (ԱՄՆ) Բաքվի «Էխո» թերթի պնդումներին, թե «Ղարաբաղի բռնագրավման համար օգտագործվել է ահաբեկչություն» եւ որ անհրաժեշտ է «հակաահաբեկչական գործողություն» նաեւ հայերի հանդեպ, բառացիորեն պատասխանել է հետեւյալը. «Հայ-ադրբեջանական հակամարտությունը չի ընդունվում որպես ահաբեկչության դեմ պայքար: Դա Խորհրդային Միության փլուզումից հետո ծագած հակամարտություններից մեկն է: Եվ հետո, ռազմական գործողություններ սկսելը չի բխում ձեր երկրի շահերից (Ադրբեջանի-Դե ֆակտո)»:

Կարծում ենք, որ որպես «ահաբեկչության բուծարանի» Հայաստանին ու Լեռնային Ղարաբաղին վարկաբեկելու ադրբեջանական քարոզարշավի հանդեպ հայկական քարոզչության պասիվությունն անթույլատրելի շքեղություն է: Երեւանն ու Ստեփանակերտը ադրբեջանական ահաբեկչության մասին պետք է խոսեն միշտ եւ ամենուր, չսպասելով սեպտեմբերի 11-ին ԱՄՆ-ում տեղի ունեցած ողբերգությանը: Եվ խոսել ոչ մերկապարանոց, ինչպես դա անում են ադրբեջանցիները, այլ առարկայական ձեւով: Փաստեր՝ որքան ուզեք:

Այսպես, դեռեւս 1999 թվականին «Defence and Foreign Affairs» ամսագիրն իր իրականացրած հետազոտության մեջ ընդգրկել է Ադրբեջանում արմատական իսլամիստների կողմից իրենց ենթակառուցվածքի ընդարձակման փաստեր: Այդ ենթակառուցվածքը նպատակ ուներ (հնարավոր է, շարունակում է ունենալ) արագացնել մոջահեդների հայտնվելը Չեչնիայի առաջնային ուսումնական եւ օպերատիվ բազաներում, ինչպես նաեւ Ռուսաստանի, Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի դեմ իրականացնել վնասագործություններ, եթե Մոսկվան ռմբակոծեր Չեչնիայի իսլամիստական բազաները կամ դրանց ոչնչացման համար կազմակերպեր մարտարշավներ: Նշվում էր, որ Ադրբեջանում մոջահեդների մեջ եղել են (հնարավոր է, հիմա էլ կան) Ուսամա բեն Լադենի՝ Աֆղանստանում գտնվող ճամբարում ուսուցում անցած մեծ թվով արաբ շեհիդներ (ահաբեկիչ-ինքնասպաններ):

Պատահական չէր, որ երբ 1999-ի օգոստոսին Իչկերիայի վահաբական կազմակերպությունները ներխուժեցին Դաղստան, պաշտոնական Բաքուն որոշում ընդունեց ուժեղացնել օժանդակությունը Կովկասի իսլամիստական ուժերին: Ադրբեջանի՝ 1999 թվականի օգոստոսի 20-ի նոր քաղաքականությունը պարզաբանեց արտաքին քաղաքական հարցերով այն ժամանակ այդ երկրի պետական խորհրդական Վաֆա Գուլուզադեն: «Չեչենադաղստանյան մարտերը, ասել է նա, պետք է դիտարկել որպես ազգային-ազատագրական պայքար, այլ ոչ թե ահաբեկչություն, ինչպես ջանում են ներկայացնել Ռուսաստանի իշխանությունները»:

Դեռեւս 1996 թվականի հունվար ամսին «Օբշչայա գազետան» հրապարակել է Ադրբեջանից Չեչնիա զենքի եւ զինամթերքի տեղափոխման փաստեր: «Բաքվից ոչ հեռու գտնվող Կալա օդանավակայանում ամեն օր վայրէջք են կատարում ծանր ռազմատրանսպորտային ինքնաթիռներ Թուրքիայից ու Պակիստանից, բեռնված «մուսուլմանական օգնությամբ»՝ զենքով, դեղորայքով, պահածոներով, գրում է թերթը, օդանավակայանի աշխատակիցները, ըստ սովորության ենթադրելով, որ այդ ողջ բարիքը ղարաբաղյան ճակատի համար է, զարմանում են. ախր այնտեղ խաղաղ է: Բայց որոշ մարդիկ արդեն գլխի են ընկնում, որ այդ բեռներին սպասում են արդեն մեկ այլ՝ ռուսական ռազմաճակատում»: Թերթը հատկապես ընդգծել է, որ Բաքուն եւ Գրոզնին կովկասյան տարածաշրջանում դարձել են թմրաբիզնեսի համար խոշորագույն տեղափոխման կետեր: Ընդգծվում է նաեւ, որ Ադրբեջանի պետական որոշ այրերի, այդ թվում նաեւ նախագահի որդի Իլհամ Ալիեւի թիկնազորում նկատել են չեչենների:

«Նեզավիսիմայա գազետան» իր հերթին 1999 թվականի նոյեմբերի 7-ի համարում ընթերցողներին հայտնում է, որ «կրոնական» պատերազմների թնդանոթի միսը պատրաստում են Ադրբեջանում:

Եվ այսօր, դառնալով անկախ քաղաքագետ, Վաֆա Գուլուզադեն, տուրք տալով մոդային, արդեն ԱՄՆ իշխանություններին կոչ է անում անհապաղ հաշվեհարդար տեսնել Պաղեստինի, Աֆղանստանի եւ, իհարկե, Լեռնային Ղարաբաղի ահաբեկչական կազմակերպությունների հետ: Եվ ոչ մի խոսք Չեչնիայի մասին: Իսկ Ադրբեջանի նախագահի աշխատակազմի սեկտորի վարիչ Ռուստամ Մամեդովը նույնիսկ առաջարկում է իր երկրի տարածքում ստեղծել հակաահաբեկչական կենտրոն, քանզի Հայաստանը «Ղարաբաղ է ներխուժել մի քանի ահաբեկչական գործողությունների արդյունքում»: Ինչպես ասում են, մեկնաբանություններն ավելորդ են:

Ինչպես տեսնում ենք, Ադրբեջանն առաջվա նման սովոր է «լայն քայլեր անելու» եւ «ժամկետից շուտ կատարելու պլանները», այս անգամ «միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարի» ոլորտում, հետխորհրդային տարածքում լինելով դրա բուծարաններից մեկը: Ընդ որում, մեր հարեւանների երեւակայությունը սահմաններ չունի: Նույնիսկ 1988 թ. փետրվարի հայկական ջարդերը Սումգայիթում ադրբեջանցիները դասել են հայերի կողմից իրականացված ահաբեկչական գործողությունների շարքը: Եվ դա անուշադրության մատնելն ուղղակի հանցագործություն է: Կարող է այնպես պատահել, որ ահաբեկչության դեմ պայքարի արեւմտյան նոր սերունդը հավասա Բաքվի «աստվածավախ» իշխանություններին ու հայերի «վանդալիզմին»: Եվ կհավասա, եթե մենք առաջվա նման «ննջենք դափնիների վրա»:

«ԴԵ ՖԱԿՏՈՅԻ» վերլուծական ծառայություն

Խմբ. կողմից.- «Ազգը» վերջին շրջանում առնվազն 3 անգամ միջազգային մամուլից փաստեր է ներկայացրել Ադրբեջանում աֆղանաբալիության գործունեության մասին:

Ք. Փաուելը շեշտում է՝ ԱՄՆ նպատակն Աֆղանստանում կառավարություն փոխելը չէ

Թալիբները պատրաստ են հանձնել կամ երրորդ պետություն արտաքսել բեն Լադենին, ենթադրաբար՝ Պակիստան

Նոյեմբերի 4-ին CNN հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում Պակիստանում Թալիբան կառավարության դեսպան Աբդուլ Սալամ Զաեեֆն ասաց, որ որոշակի պայմանների կատարման դեպքում պատրաստ են հանձնել բեն Լադենին, եթե ԱՄՆ-ը ապացույցներ ներկայացնի, որ սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչության հետեւում «իրենց հյուրն է կանգնած»: Նախօրեին դեսպան Զաեեֆն ասել էր, թե Թալիբանը պատրաստ է բանակցել ԱՄՆ-ի հետ եւ երրորդ պետություն արտաքսել բեն Լադենին: Ընդհանուր առմամբ վերջին օրերին եւ ԱՄՆ-ի, եւ Թալիբանի պաշտոնյաների հայտարարություններն առավել չափավոր են եւ զգուշավոր. Վաշինգտոնն այլեւս չի խոսում լայնածավալ պատերազմական գործողություններ սկսելու, Քաբուլը՝ ԱՄՆ-ի դեմ ջիհադ հայտարարելու մասին:

Տպավորությունն այնպիսին է, թե ԱՄՆ-ն անորոշ ժամանակով հետաձգել կամ չեղյալ է համարել Աֆղանստանի նկատմամբ ռազմական գործողություններ ձեռնարկելու նախկին մտադրությունը: ԱՄՆ-ի՝ Աֆղանստանի դեմ պատերազմից խուսափելու մտադրությունն արդարացված է առնվազն երեք հանգամանքներով. նախ՝ Վաշինգտոնը, աչքի առաջ ունենալով Մեծ Բրիտանիայի եւ ԽՍՀՄ-ի դառը փորձը, կասկածում է պատերազմում հաջողության հասնելու հնարավորությանը, երկրորդ՝ Թալիբանին իշխանությունից հեռացնելու դեպքում ո՞ւմ է բերելու իշխանության, եւ երրորդ՝ ինչո՞ւ պատերազմ սկսել եւ պատժել Թալիբանին, երբ վերջինս, լայն առումով, ԱՄՆ-ի դաշնակիցն է կամ կարող է լինել:

Պետքարտուղար Ք. Փաուելը երեկ սենատորների հետ հանդիպման ընթացքում շեշտել է, որ ԱՄՆ կառավարության նպատակը բեն Լադենին ձերբակալելը եւ Աֆղանստանից «Ալ Կաիդա» ահաբեկչական կազմակերպության արմատախիլ անելն է եւ ոչ կառավարություն փոխելը: Նույն բանը պրն Փաուելն ասել էր «Նյու Յորք թայմսին», չհամաձայնելով թերթի այն ձեւակերպմանը, թե ԱՄՆ-ի նպատակը Թալիբանին իշխանությունից հեռացնելն է:

Վաշինգտոնը հստակորեն զատորոշում է Թալիբան կառավարությունը եւ Ուսամա բեն Լադենին ու «Ալ Կաիդա»-ին: Ամենայն հավանականությամբ ԱՄՆ-ը կփորձի Աֆղանստանում իրականացնել թավշյա հեղափոխություն, պարզ ասած՝ Թալիբանի առավել արմատական հատվածի եւ չափավորների միջեւ պառակտում առաջացնել, ամեն կերպ աջակցել վերջիններիս եւ պահել իշխանությունը: Այս տարբերակը լիովին բավարարում է նաեւ ԱՄՆ ռազմավարական երկու դաշնակիցներին՝ Պակիստանին եւ Սաուդյան Արաբիային: Միգուցե Աֆղանստանի նոր կառավարությունը չկրի Թալիբան անունը, բայց կլինի փուշթունական, ինչպիսին Թալիբանն է:

Ճիշտ է, ԱՄՆ-ը տարբեր առիթներով շեշտել է, թե չի բանակցի Թալիբանի հետ, սակայն Պակիստանի բարձրաստիճան պաշտոնյաների հայտարարություններն ակնարկում են, որ Վաշինգտոնն արդեն իսկ համագործակցում է Թալիբանի չափավորական թեւի հետ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Բեն Լադենը միջուկային զե՞նք ունի

Հուլիսի կեսերին Ադենից (Եմեն) Բաղդադ մեկնեցին 200 թալիբներ: Իսրայելական «Թիկ դավկա» համակարգչային կենտրոնի տվյալներով, ավելի վաղ նրանք եղել էին Փեշավարում եւ Կարաչիում (Պակիստան), Մոգադիշոյում (Սոմալի): Թալիբներն իբր հրահանգիչներ էին եւ Իրաքի հյուսիսում պետք է նախագահ Սադդամ Հուսեյնի կողմնակից քուրդ արմատականների «Ում էլ ջոնադ» խմբավորման մարտիկներին պատրաստեին Քրդստանի ազատագրական պատերազմի: Վարժանքներն անցկացվում էին Թուրքիայի սահմանից ոչ հեռու ընկած 2 ճամբարներում:

Իրաքցիները չէին թաքցնում գրոհայինների պատրաստման փաստը, հուլիսի վերջերին արեւմտյան աղբյուրները եւս հաղորդումներ տարածեցին թալիբ հրահանգիչների մասին: Բայց Քրդստանում ազատագրական պատերազմ չծավալվեց, իսկ Սադդամ Հուսեյնի զորքերը հայտնվեցին երկրի հյուսիսում: Պարզվեց, որ 200 թալիբները ոչ թե հրահանգիչներ են, այլ շարքային մոջահեդներ, որոնք սովորում էին քիմիական ռումբերի հետ վարվելու եղանակը:

Օգոստոսի վերջերին թալիբները բաժանվեցին 3 խմբի: Ամենամեծ՝ 100 հոգանոց խումբը վերադարձավ Աֆղանստան՝ Ջալալաբադի մոտ գտնվող «Էլ Բադեր-1» ճամբար, իսկ սեպտեմբերի 11-ի դեպքերից մեկ շաբաթ առաջ քաշվեցին Փոքր Պամիրի լեռները: Նրանց հետ հեռացան նաեւ ճամբարի բոլոր բնակիչները: Սա ենթադրել է տալիս, որ ճամբարը քիմիական (գուցե նաեւ մանրէական) զենքի մշակման լաբորատորիա է եղել: Արտադրությունը ղեկավարում էր Եգիպտոսի «Իսլամական ջիհադի» ակտիվիստ Միդհատ Մուսարը:

Երկրորդ՝ 40 հոգանոց խումբն Իտալիայից ծովով հասավ Կոսովո, իսկ 60 հոգանոց երրորդ խմբի մարտիկները հայտնվեցին Վրաստանում եւ Ուզբեկստանում: «Ուտրո» թերթի տվյալներով, Ուզբեկստանում գտնվող թալիբներն այժմ Ֆերգանայի հովտում են, որը սահմանակից է Չինաստանին, Ղազախստանին, Կիրգիզիային, Տաջիկստանին: Չի բացառվում Կոսովոյի եւ Ֆերգանայի խմբերում քիմիական զենքի առկայությունը:

Ամերիկյան հետախուզությունը մինչեւ վերջերս կասկածներ ուներ, թե Ուսամա բեն Լադենի տրամադրության տակ միջուկային զենք կա, ներառյալ փոքր հեռահարության հրթիռներ: Սեպտեմբերի 20-ին ԱՄՆ 82-րդ դիվիզիայի դեսանտայիններն իրենց վերահսկողության տակ առան Պակիստանի միջուկային օբյեկտները: Պակիստանցի սպաները խոստովանեցին, որ մինչեւ ընթացիկ տարվա սկիզբը բեն Լադենի մարդիկ մասնակցել են միջուկային կենտրոնների աշխատանքին: Ինքը՝ բեն Լադենը, քանիցս հայտարարել է, որ իր գումարների մի մասը հատկացնում է Իսլամաբադի միջուկային ծրագրերի իրականացմանը:

Պ. Ք.

Կոնգրեսում քննարկվում է Թուրքիայի ռազմական պարտքը չեղյալ հայտարարելու հարցը

ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի պատգամավոր Կուրտ Ուելդոնն առաջարկել է չեղյալ հայտարարել Թուրքիայի ռազմական պարտքերը, որ կազմում են մոտ 5 միլիարդ դոլար: Ուելդոնը հայտարարել է, որ այդպիսով Վաշինգտոնն իր երախտագիտությունը կհայտնի Անկարային միջազգային ահաբեկչության դեմ մղվող պայքարում նրա ցուցաբերած աջակցության համար եւ կընդգծի երկկողմ գործընկերության ռազմավարական կարեւորությունը:

Ուելդոնն այդ նախաձեռնությամբ հանդես եկավ օրերս Անկարա կատարած իր այցից հետո, որտեղ նա գլխավորում էր ամերիկացի կոնգրեսականների պատվիրակությունը: «Իզվեստիա» թերթը տեղեկացնում է, որ Անկարայում թուրք խորհրդարանականների հետ կայացած հանդիպումների ժամանակ քննարկվել է Թուրքիայի օգնությունը փոխհատուցելու հարցը: ԱՄՆ վերադառնալուց հետո Ուելդոնն առաջարկեց Թուրքիային միջնորդի դեր տալ Աֆղանստանին մարդասիրական օգնություն հատկացնելու դեպքում, իսկ «հատուցման» ռազմական գործողության ավարտից հետո Թուրքիային 10-20 մլն դոլարի օգնություն տրամադրել նրա տնտեսության կարիքների համար:

Պ. Ք.

ԽՐՈՆԻԿՈՆ

Սեպտեմբերի կարեւորագույն իրադարձությունները

Ամառային հանգստից հետո եկավ իրադարձություններով հարուստ սեպտեմբերը: Ամիսը սկսվեց Արմենտելի՝ քաղաքային հեռախոսային խոսակցությունների րոպեավճարի մասին որոշումը կիրառելով: ՀՀ-ն եւ ԼՂՀ-ն տոնեցին անկախության 10 տարին: Գագաթնակետին հասան քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակին նվիրված տոնակատարությունները: ՀՀ այցելեցին բազմաթիվ պաշտոնական պատվիրակություններ, ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը, Հռոմի Հովհաննես Պողոս Երկրորդ պապը: ԼՂՀ-ն անցկացրեց տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրություններ: Սպանվեց վարչապետի խորհրդական Գ. Պողոսյանը:

1. Արմենտելը Հայաստանում ներքաղաքային հեռախոսներից օգտվելու համար րոպեավճար սահմանեց:

3. Արցախում սկսվեցին Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հռչակման 10-ամյակի տոնակատարությունները:

Երեւանում անցան վրացական պարտքի վերակազմավորման բանակցությունները:

4-7. Բաքու այցելեց ԼՂՀ ոչ կառավարական կազմակերպությունների պատվիրակությունը:

5. ԼՂՀ-ում տեղի ունեցան տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները:

6. ՀՀ կառավարությունը որոշում կայացրեց նախապատրաստելու ռազմավարական նշանակություն ունեցող 16 ձեռնարկությունների սեփականաշնորհումը:

ՀՀ վարչապետ Ա. Մարգարյանը հանձնարարեց տրանսպորտի ու կապի նախարարությանը արգելել րոպեավճարի կիրառումը:

Հայաստանի պղնձահանքերի օգտագործումը տրվեց շվեյցարական «Մանես Վալեքս» ընկերությանը:

7. GazetaSNG.ru-ի կազմակերպած ինտերնետային հարցազրույցը ՀՀ նախագահի հետ:

Սկսվեց «Հանրապետություն» կուսակցության առաջին համագումարը:

8. Շուշիում անցկացվեց արվեստի փառատոն:

ԼՂՀ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովը հրապարակեց տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունների արդյունքները: Ստեփանակերտի քաղաքագլուխ ընտրվեց Համիկ Ավանեսյանը:

9-12. Հայաստան այցելեց Եվրոպայի խորհրդի խորհրդարանական վեհաժողովի նախագահ լորդ Ռասել Ջոնսթոնը:

9-12. Հայաստան այցելեցին Վերակառուցման եւ զարգացման եվրոպական բանկի տնօրենների խորհրդի անդամները:

10. Ռ. Քոչարյանը հայտարարեց հաջորդ նախագահական ընտրություններում իր թեկնածությունն առաջադրելու մտադրությունը:

11. Հրավիրվեց ՀՀ ԱԺ արտահերթ նիստ՝ կապի օրենքում փոփոխություններ կատարելու հարցով:

Երեւանում առավոտյան 9:35 սպանվեց վարչապետի խորհրդական Գագիկ Պողոսյանը:

12. Նախագահ Քոչարյանը հայտնեց իր ցավակցությունը նախագահ Ջորջ Բուշին՝ սեպտեմբերի 11-ին ԱՄՆ-ում կատարված ահաբեկչական գործողությունների վերաբերյալ:

13. Պաշտոնական այցով Երեւան ժամանեց ՌԴ պաշտպանության նախարար Սերգեյ Իվանովը:

14. ՀՀ եւ ՌԴ պաշտպանության նախարարներ Ս. Սարգսյանն ու Ս. Իվանովը ստորագրեցին 2 համաձայնագիր. Ռուսաստանից ՀՀ գործուղվող ռազմական մասնագետների եւ խորհրդականների կարգավիճակի ու անշարժ գույքի օբյեկտների փոխանցման մասին:

14-16. Հայաստան պաշտոնական այց կատարեց ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինը: Ստորագրվեց 5 փաստաթուղթ. մինչեւ 2010 թվականը ՌԴ եւ ՀՀ միջեւ երկարաժամկետ տնտեսական գործակցության պայմանագիրը, ինչպես նաեւ միջկառավարական համաձայնագրեր՝ զբոսաշրջության բնագավառում գործակցության, ՌԴ սուբյեկտների եւ ՀՀ մարզային վարչակազմերի միջեւ գործակցության սկզբունքների, գիտական կոչումների եւ աստիճանների փոխադարձ ճանաչման, կապներդրումների փոխադարձ պաշտպանության եւ խրախուսման մասին: Հայաստանում ՌԴ նախագահը հանդիպեց ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանի, ԱԺ նախագահ Ա. Խաչատրյանի, Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդի հետ: Վլադիմիր Պուտինը եղավ Մատենադարանում, Երեւանի պետական համալսարանում, ծաղկեպսակներ դրեց Հայոց ցեղասպանության զոհերի հուշակոթողին:

18. «Քրիստոնեա-դեմոկրատական միության» հիմնադիր Ազատ Արշակյանին զենքի եւ զինամթերքի ապօրինի պահման մեղադրանք ներկայացվեց:

19. Վախճանվեց հայտնի լրագրող Վալերի Այդինյանը:

Երեւան ժամանեց Կիպրոսի պաշտպանության նախարարը:

20. Երեւան այցելեց Սանկտ Պետերբուրգի քաղաքապետ Վլադիմիր Յակովլեւը:

Երկօրյա աշխատանքային այցով Հայաստան ժամանեց Ֆրանսիայի Սենատի պատվիրակությունը:

21. Հայաստան այցելեց Շառլ Ազնավուրը:

ՀՀ-ն տոնեց իր անկախության 10-ամյակը:

22. Երկօրյա այցով Հայաստան ժամանեց ՌԴ Պետդումայի պատվիրակությունը Նիկոլայ Ռիժկովի գլխավորությամբ:

22-24. Ռուս ուղղափառ եկեղեցու առաջնորդ Ալեքսիյ Երկրորդի այցը Հայաստան:

22. Էջմիածնում կատարվեց մյուռոնօրհնության արարողությունը:

23. Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ մայր եկեղեցու բացման հանդիսավոր արարողությունը:

23-25. Ստամբուլում կայացավ հայ-թուրքական հաշտեցման հանձնաժողովի երրորդ հանդիպումը:

25-27. Քրիստոնեության ընդունման 1700-ամյակի տոնակատարություններին մասնակցելու նպատակով Հայաստան ժամանեց Հռոմի պապ Հովհաննես Պողոս Երկրորդը: Հովհաննես Պողոս Երկրորդը այցելեց Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածին, ծաղկեպսակ դրեց Հայոց ցեղասպանության զոհերի հուշակոթողին, կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդի հետ Երեւանում բացված Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ տաճարում անցկացրեց էկումենիկ պատարագի արարողություն եւ այցելեց Խոր Վիրապ վանք:

25. Երեւանյան «Առագաստ» ջազ-սրճարանում հայտնաբերվեց 43-ամյա Պողոս Պողոսյանի դիակը:

26. Ռոբերտ Քոչարյանը այդ առիթով խորհրդակցություն անցկացրեց:

Հայտարարվեց, որ «Արարատցեմենտ» ԲԲԸ սեփականաշնորհման մրցույթը շահել է շվեյցարական «Հոլսիմ» ընկերությունը:

27. Երեւանում տեղի ունեցավ Արմենտելի տնօրենների խորհրդի նիստ, որը հաստատեց րոպեավճարը կիրառելու մասին որոշումը:

28. «Հանրապետություն» կուսակցությունը հանրահավաք կազմակերպեց:

ՍՈՒՐԵՆ ՄԱՌՈՒԿՅԱՆ
Քաղաքական եւ տարածաշրջանային հետազոտությունների կենտրոն

Մշակույթ

Երգեցողության եւ օրինավորության ջատագովը

Պրոֆեսոր Աննա Սարաջեւա

Վոկալի պրոֆեսոր Աննա Սարաջեւայի մասին այսպես են արտահայտվում նրա սաները՝ կոնսերվատորիայի ներկայիս դոցենտներ Ռեբեկա Օջախյանը եւ Գայանե Գեղամյանը: Վերջինիս խոսքերով. «Աննա Միխայլովնան սովորեցնում է ոչ միայն երգեցողություն, այլեւ ազնվություն եւ օրինավորություն: Բարձրակիրթ եւ ինտելիգենտ այդ կինն անվերապահորեն նվիրված է արվեստին, եւ դա ասես նորացնում է նրա կենսական ուժերը»:

Վերջին 15 տարում մենք դարձանք հայկական վոկալ դպրոցի վառ ծաղկման ականատեսները: Նոր սերնդի երգիչները վստահորեն մասնակցում են միջազգային մրցույթներին, նվաճում մրցանակներ, ազատորեն մեկնում հյուրախաղերի, երբեմն աշխատում եւ ապրում են արտասահմանում: Այդ հաջողակների ետեւում կանգնած է Երեւանի Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի վոկալի ամբիոնի մանկավարժների մի ամբողջ համաստեղություն: Նրանցից մեկը՝ Աննա Միխայլովնա Սարաջեւան, մանկավարժ եւ մարդ է մեծատառով:

Տագանրոգում ծնված Աննան (հայրական կողմից՝ հայ, մայրական կողմից՝ ռուս եւ հույն) 1940 թ. հանձնարարականով սովորելու մեկնեց Լենինգրադ: Սկզբում ընդունվեց Լենինգրադի կոնսերվատորիային առընթեր երաժշտական ուսումնարանը եւ շուտով՝ 1941 թ. ընդունվեց կոնսերվատորիա՝ Մարիինյան թատրոնի փառաբանված մեներգչուհի Սոֆյա Ակիմովայի (Ղեվիմյան) դասարանը, որը ռուսաստանյան հիմնարար դպրոցներից մեկի հիմնադիրն է, վոկալ ուսուցման մեթոդիկային վերաբերող տեսական աշխատությունների հեղինակ:

1943 թ. լրիվ կազմով կոնսերվատորիայի Տաշքենդ էվակուացման ժամանակ Աննան ամուսնացավ դաշնակահար Գեորգի Սարաջեւի՝ նույն կոնսերվատորիայում Սամարի Սավշինսկու սանի հետ, որը հետագայում դարձավ Հայաստանի դաշնամուրային դպրոցի սյուներից մեկը: Տեղափոխվելով Երեւան՝ Աննան շարունակեց ուսումը տեղի կոնսերվատորիայում (1944-1948)՝ առասպելական անուն դարձած Հայկանուշ Դանիելյանի դասարանում:

Սարաջեւան վերհիշում է. «Ամբողջ կյանքում երախտագիտություն եմ տածել իմ ականավոր մանկավարժների հանդեպ: Մի կողմից Ս. Վ. Ակիմովայի բարձր կուլտուրան է, վոկալի հստակ մեթոդիկան եւ հարստությունը, իսկ մյուս կողմից՝ Հ. Բ. Դանիելյանի կատարողական արվեստի ազդեցությունը, որը կոմպոզիտորի ստեղծագործության ներթափանցման տիպարն է»:

Իրոք, վոկալիստի համար դժվար է գերագնահատել բազային դպրոցի դերը. ձայնի դրվածքը երգչի ապագա զարգացման հիմքն է: Քանի որ նա սովորաբար սկսում է ձայնը «դնել» իր հասունացումից հետո, ուստի դաստիարակի գիտելիքների եւ գեղագիտական կողմնորոշման ամբողջությունն այստեղ առավել էական է, քան երաժշտական մյուս մասնագիտությունների դեպքում: Երգել սովորել՝ նշանակում է կարողանալ առանձնահատուկ ձեւով շնչել: Պատահական չէ, որ Սարաջեւան Ակիմովայի պես պնդում է. «Երգեցողության հիմքը երգչի ճիշտ շնչառությունն է»: Իհարկե, նկատի է առնվում ճիշտ շնչառությունը երգչի ձայնային ապարատի կոնկրետ ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունների հաշվարկով: Չէ որ նույնիսկ միանական մեթոդաբանության դեպքում անհնար է բոլորին միատեսակ ուսուցանել:

Պրոֆեսորի խոսքերով ասած, այստեղից բխում է «ուսանողի անհատական առանձնահատկությունները բացահայտելու եւ ընդգծելու ձգտումը»: Ուստի այդքան բազմազան է Երեւանի կոնսերվատորիայի նրա դասարանի շրջանավարտների արվեստը, որտեղ նա աշխատում է 1964 թ.-ից: Զուգահեռաբար 1960-1990 թթ. Սարաջեւան աշխատում էր Ռ. Մելիքյանի անվան երաժշտական ուսումնարանում, վոկալ բաժնի վարիչն էր: Մանկավարժության պտուղները նա սկսեց քաղել 80-ական թթ.-ից. նրա երեք տասնյակ ուսանողներ ներկայումս պրակտիկ գործունեություն են ծավալել Հայաստանում եւ արտերկրում:

Ինքը՝ Սարաջեւան, կոնսերվատորիայում ուսանելուց հետո ընդունվեց Ալ. Սպենդիարյանի անվան օպերայի եւ բալետի թատրոնի ստաժորական խումբ, բայց շուտով դարձավ Հայֆիլհարմոնիայի մեներգչուհի (1950-1960), առանձին եւ կոլեկտիվ (այսպես կոչված համերգային բրիգադների կազմում) ելույթներ ունեցավ ամբողջ Հայաստանի տարածքում, Խորհրդային Միության քաղաքներում: Երգացանկում էին 19-20-րդ դդ. ռուսական եւ արեւմտաեվրոպական կամերային երաժշտությունը, իսկ հայ հեղինակներից ներկայացված էին Կոմիտասը, Ռ. Մելիքյանը, Ալ. Սպենդիարյանը, Հ. Ստեփանյանը, Է. Միրզոյանը:

Կամերային երաժշտության փորձը, որտեղ ոճային ճշգրտությունը կատարման «փորձաքարն» է դառնում, Աննա Սարաջեւան փոխ է առել Հ. Դանիելյանից: Կամերային երաժշտությունը (ինչպես սիրում է կրկնել Զարա Դոլուխանյանը) պահանջում է առանձնահատուկ ինտելեկտուալ մոտեցում ոչ միայն նոտային, այլեւ գրական տեքստին: Դա մշակում է երգչական արտաբերման ճշգրտություն, հոգածություն երգված բառի իմաստի հանդեպ:

Վոկալ ֆրազավորման հղկվածությանը զուգորդվող արտաբերման արտահայտչականությունը բնորոշ է Սարաջեւայի դասարանի ներկայացուցիչներին: Այդ առանձնահատկությունները նրանց օգնում են ստեղծագործությունները յուրացնել բնագրի լեզվով, անկախ կամերային կամ օպերային ժանրին դրանց պատկանելությունից:

Ռ. Օջախյանը, որը 1973-93 թթ. մեներգչուհի էր օպերային թատրոնում, որտեղ երգել է Անուշ, Չիո-Չիո-Սան, Միմի, Լեոնորա («Տրուբադուր»), Նատալի (Հովհաննիսյանի «Ճանապարհորդություն դեպի էրզրում») եւ հաճախ հանդես է գալիս Եվրոպայի եւ Ամերիկայի երկրներում, նշում է Սարաջեւայի իր համար կարեւոր երկու պատգամ: Առաջինն արտիստական ուժերի ճիշտ բաշխումն է օպերային պարտիայի յուրացման մեջ, երկրորդը բոլոր ռեգիստրներում հնչողության հարթվածությունն է: Պետք է ասել, որ վերջերս Կարմենի դերով իր բեմական կյանքը սկսած կոնսերվատորիայի շրջանավարտ Նարինե Անանիկյանը եւս հետեւում է այդ պատգամներին, հոգալով իր հերոսուհու դերերգի ընդհանուր կառուցվածքի մասին:

Օպերային մեծ ապագա ունեցող մեկ այլ երգչուհի՝ Սաթիկ Մկրտումյանը, որը մի քանի տարի աշխատել է գերմանական Օլդենբուրգ եւ Քոբուրգ քաղաքներում, իսկ 1999 թ. 2-րդ մրցանակ ստացել Ռազուզայում, Բելլինիի անվան վոկալիստների մրցույթում, գտնում է, որ «պրոֆեսիոնալիզմի հիմքը՝ երաժշտական բարձր ճաշակն» իրեն պատվաստել է հենց Սարաջեւան:

Սպենդիարյանի անվան թատրոնի ներկայիս տաժոր երիտասարդ օպերային երգիչների մեջ ամենայն դրվատանքի են արժանի Արծվիկ Պեմուչյանը եւ Սուսաննա Բաղամյանը՝ Ա. Կարապետյանի անվան հանրապետական մրցույթի (1999) եւ Երեւանի 2000 թ. հայ-գերմանական միջազգային մրցույթի մրցանակակիրները: Առանձնակի ուզում եմ նշել կամերային երաժշտության երեկոները զարդարած երգիչներին: Դրանք են ժամանակակից վոկալի տեխնիկային ազատորեն տիրապետող, պրոֆեսիոնալ առումով կայուն Գ. Գեղամյանը (հիշում եմ Հ. Բյորսվիսլի, Զ. Ֆելգինի, Ի. Բելի ստեղծագործությունների կատարումը) եւ արեւմտաեվրոպական վոկալ մինիատյուրի (պատահական չէ, որ նա հաղթեց Երեւանի 1996 թ. ավստրո-գերմանական մրցույթում) եւ միաժամանակ հայկական միջնադարյան հոգեւոր երգերի վարպետ կատարող Աննա Մայիլյանը, որը միջազգային մեծ համբավ ունի: Վերջապես, փայլուն եւ աշխատունակ Լիանա Վարդանյանը, որը երգում է ամեն ինչ՝ Յ. Ս. Բախից մինչեւ Օ. Նաստեն:

Անհատականությունների զարմանալի բազմազանություն: Ահա թե ինչու Աննա Միխայլովնա Սարաջեւայի դասարանը դիտվում է իբրեւ պտղատու, ճյուղավորված ծառ, որի ճյուղերից յուրաքանչյուրն ինքը ծնում է նորերը: Բայց այստեղ ինքնագոհություն չկա: Սարաջեւայի դասարանում 17 տարի կոնցերտմայստեր աշխատող Լյուսի Թունյանի վկայությամբ, «Աննա Միխայլովնան ինքնաքննադատական մարդ է, որը զերծ է հավակնություններից եւ ցուցամոլությունից, բայց իր ուսանողների համար մոր նման անում է առավելագույնը»:

Աննա Սարաջեւան շարունակում է աշխատել, Հայաստանին նվիրել նոր ձայներ, որոնք չեն կորչում արդի բազմաձայնության մեջ: Եվ դա գլխավորն է:

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Արվեստագիտության դոկտոր

Նա իր շուրջը փոփոխում էր ամեն ինչ

Սերգեյ Փարաջանովի թանգարանում

Սերգեյ Փարաջանովի թանգարանում վերջին մի քանի օրվա ընթացքում տեղի ունեցան իրադարձություններ, որոնք եկան հաստատելու, որ մշակույթի այս օջախը մեր երկրի կարեւոր օղակներից մեկն է: Ճիշտ տասը տարի առաջ բացված թանգարանը միշտ էլ եղել է 20-րդ դարի մեծագույն ստեղծագործողներից մեկին հաղորդակցվելու միակ ամբողջական հավաքատեղին: Փարաջանովի արվեստի նվիրյալ Զավեն Սարգսյանն ամեն ինչ արել եւ անում է, որպեսզի այստեղ՝ Երեւանում գտնվող թանգարանում հավաքվեն արվեստագետի հետ առնչվող ամեն ինչ, հատկապես նրա ֆիլմերը:

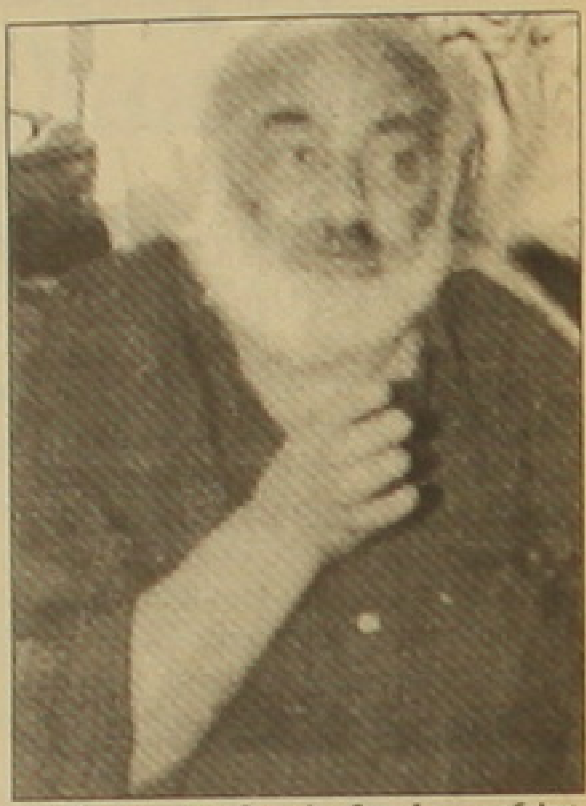

Վերջերս մեր հայրենակից, Ուկրաինայում ստեղծագործող կինոռեժիսոր Ռոման Բալայանը եւ Փարաջանովի այրին՝ Սվետլանա Շչերբատյուկը Հայաստան բերեցին Փարաջանովի Ուկրաինայում ստեղծած 7 ֆիլմերի պատճենները: Համաշխարհային ճանաչման արժանացած «Մոռացված նախնիների ստվերները» ֆիլմից բացի Երեւան բերվեցին եւս երեք, անգամ կինոգետներին քիչ հայտնի գեղարվեստական ֆիլմեր՝ «Առաջին տղան» (կոլտնտեսային կարգերի մասին կոմեդիա), «Ծաղիկը քարի վրա» եւ «Ուկրաինական ռապսոդիա», ինչպես նաեւ երեք վավերագրական ժապավեն՝ Նատալյա Ուժվիի մասին, «Ոսկե ձեռքեր» (ժողովրդական արվեստի մասին) եւ ուկրաինական երգչախմբի մասին մի ֆիլմ: Ի տրիտուր՝ Ուկրաինա ուղարկվեցին «Հայֆիլմ» կինոստուդիայում Փարաջանովի նկարահանած «Նռան գույնը» եւ «Հակոբ Հովնաթանյան» ֆիլմերի պատճենները՝ տեսաժապավենների վրա:

– Կատարվեց մշակութային արժեքների փոխանակություն, որով Հայաստանը հարստացավ մեծ արվեստագետի գործերով, ասում է թանգարանի տնօրեն Զավեն Սարգսյանը: Եվ ինձ զարմացնում է որոշ լրատվամիջոցների այն աղմուկը, թե մենք մշակութային մեր արժեքները տալիս ենք ուրիշներին: Այդպես չէ: Գոնե մենք շահել ենք:

Եվս մի առաջարկ էլ ստացվել է իտալացիների կողմից, որոնք ցանկանում են ամբողջությամբ վերականգնել «Նռան գույնի» փարաջանովյան տարբերակը՝ «Սայաթ-Նովա» ֆիլմը: Ամբողջ խնդիրն այն է, որ Փարաջանովի ստեղծած նախնական տարբերակի տեւողությունը երեքուկես-չորս ժամ է: Սակայն խորհրդային կինոն տնօրինողները չէին համաձայնել այդքան երկար տեւողությամբ ֆիլմ հանել էկրան: Փարաջանովը ստիպված նախ ինքն է կրճատումներ արել, ապա՝ Սերգեյ Յուտկեւիչը: Եվ արդյունքում ստացվել է «Նռան գույնը» («**Ազգն**» արդեն անդրադարձել է այս ֆիլմի ողիսականին): Եվ այսօր գտնվել են մարդիկ, ովքեր իրենց միջոցներով Փարաջանովի ռեժիսորական տարբերակի հիման վրա ցանկանում են վերստեղծել «Սայաթ-Նովան»: Տարբեր տեղերում, տարբեր մարդկանց մոտ գտնվող ֆիլմից դուրս մնացած կտորները հնարավոր է հավաքել եւ վերականգնել այս հրաշալի գործը: Զավեն Սարգսյանն ասաց, որ եղած որոշ տարաձայնությունները արդեն հարթվում են, եւ հնարավոր կլինի տեսնել ֆիլմն ամբողջությամբ: Իհարկե, իտալացիները որոշ իրավունքներ կստանան այս ֆիլմի համար, սակայն մենք միջոցներ չունենք այս գործն անելու համար:

– Կարեւորն այն է, ասում է Զավեն Սարգսյանը, որ համաշխարհային կինոարվեստը չի կորցնի այնպիսի փառավոր մի ստեղծագործություն, որպիսին Փարաջանովի «Սայաթ-Նովան» է:

Փարաջանովի թանգարանը վերջին մեկ տարում արդեն երրորդ գիրքն է ներկայացնում արվեստագետի մասին: Առաջին երկուսը՝ Քաթանյանի գիրքը եւ բանտերից ուղարկված Փարաջանովի նամակներն արդեն հայտնի են: Կինոքննադատ, Փարաջանովի մտերիմ Կորա Ծերեթելու գիրքը երրորդն է, որի վրա աշխատում էին արդեն մեկ տարի: Այս գրքում հավաքված են Փարաջանովի կինոսցենարները, էսքիզները, գծանկարները, փաստաթղթերը: Գիրքը բացառիկ մի հրատարակություն է, որի շնորհանդեսը լինելու է նոյեմբերի 15-ին Մոսկվայի Տագանկայի թատրոնում:

Թանգարանն այսօր Երեւանի ամենաբուռն գործունեություն ծավալած մշակութային օջախներից է, հաստատություն, որն աշխարհին է ներկայացնում հայ արվեստի մեծագույն երեւույթներից մեկին՝ Սերգեյ Փարաջանովին:

Փարաջանովի այրին՝ Սվետլանա Շչերբատյուկն ասում է. «Սերգեյը միշտ էլ անկանխատեսելի էր: Նա անվերջ պետք է փոփոխեր իր շուրջը եղած ամեն ինչ՝ կատարելագույնի հասցնելու նպատակով»: Մեծ արվեստագետի բնավորության հենց այս գիծն են ժառանգել նրա թանգարանի աշխատակիցները:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի Հրաչյա Ղափլանյանի անվան դրամատիկական թատրոն
Հոկտեմբերի 14-ին նոր ներկայացում
ՎԻԼՅԱՄ ՍԱՐՈՅԱՆ. «ԻՄ ՍԻՐՏԸ ԼԵՌՆԵՐՈՒՄ Է»
Ներկայացումը նվիրվում է Հայաստանի ժողովրդական արտիստ
Լեւոն Թուխիկյանի ծննդյան 70-ամյակին
Մեք Գրեգորի դերում՝ Լեւոն Թուխիկյան

Սկիզբը՝ ժ. 18-ին:
Հեռախոս՝ 52-47-23:

Թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար
ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ՝
ԱՐՄԵՆ ԽԱՆԴԻԿՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

Սիրտը կրակ գցող աղջկա պարը:

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

«Առաջիկայում հավաքականի առջեւ կարելի է ավելի լուրջ խնդիր դնել»

Հարցազրույց ՀՀ ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Վարուժան Սուքիասյանի հետ

Ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային հավաքականն աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարի ավարտական տուրում վաղը Վազգեն Սարգսյանի անվան «Հանրապետական» մարզադաշտում կհյուրընկալի Նորվեգիայի ընտրանուն: Ստացվել է այնպես, որ այդ հանդիպումը հայ ֆուտբոլիստների համար, որոնք դեռեւս չեն ճաշակել հաղթանակի քաղցրությունը, ընտրական մրցափուլում ամենավճռորոշն է: Հաղթանակի դեպքում մեր հավաքականը կարող է ընտրական մրցաշարն ավարտել 4-րդ տեղում, ինչը, համաձայնեք, վատ արդյունք չէ: Պատասխանատու այդ խաղից առաջ «Դվին» հյուրանոցում, որտեղ հավաքականն անցկացնում է իր ուսումնամարզական հավաքը, հանդիպեցի գլխավոր մարզիչ Վարուժան Սուքիասյանին: Թիմը նոր էր վերադարձել Աբովյանում անցկացրած առաջին պարապմունքից եւ, բնականաբար, մարզիչն էլ տղաների հետ մեկտեղ հոգնած էր, սակայն սիրահոժար համաձայնեց պատասխանել հարցերին:

– Պրն Սուքիասյան, ինչպե՞ս է ընթանում ուսումնամարզական հավաքը, ի՞նչ հիմնախնդիրներ են ձեզ մտահոգում:

– Նորվեգիայի հավաքականի հետ մրցախաղի նախապատրաստությունը սկսել ենք սեպտեմբերի 30-ից: Օրական երկու պարապմունք ենք անցկացնում. մեկը՝ Աբովյանում, մյուսը՝ «Հանրապետական» մարզադաշտում: Ամեն ինչ նորմալ հունով է ընթանում, ըստ նախապես մշակված ծրագրի, պարզապես որոշ բարդություններ ծագեցին մի քանի լեգեոներների Երեւան ժամանելու առնչությամբ: Այսպես, Ռոման Բերեզովսկին ու Ալբերտ Սարգսյանը պետք է ժամանեին հոկտեմբերի 2-ին, սակայն ինքնաթիռի չվերթի հետաձգման պատճառով մեկ օր ուշացումով ներկայացան հավաքի: Ռոմիկ Խաչատրյանը Կիպրոսից Երեւան պիտի ժամաներ ուղիղ չվերթով, սակայն չվերթը հանել էին, եւ նա ստիպված էր գալ Մոսկվայով՝ հաջորդ օրը:

Հիմնական մտահոգությունը խաղացողների վնասվածքներն են: Ցավոք, վնասվածքի հետեւանքով այդպես էլ Երեւան չժամանեց Անդրեյ Մովսիսյանը, Երվանդ Սուքիասյանի ոտքի ոսկորը ճաքել է եւ նա էլ խաղին չի մասնակցի: Մենք հավաքի էինք հրավիրել նաեւ ԲՄԱ Ռոստովի հարձակվող Միքայել Մարգարովին, սակայն թիմի ղեկավարությունը պատճառաբանելով, որ նա բանակային է, չէր թույլատրել Մարգարովին ժամանել Երեւան:

– Ինչպիսի՞ն է տղաների ընդհանուր ֆունկցիոնալ պատրաստականությունը:

– Բնական է, որ հայաստանյան թիմերում հանդես եկող ֆուտբոլիստների ֆիզիկական պատրաստականությունը չի կարող գոհացնել հավաքականի մարզիչներին: Ուստի հավաքի առաջին օրերին բավական մեծ ծանրաբեռնվածությամբ աշխատեցինք, հագեցած մարզումներ անցկացրինք, ինչը թույլ տվեց բարելավել տղաների ֆիզիկական վիճակը: Մինչեւ խաղի օրը ծանրաբեռնվածությունն աստիճանաբար թուլացնում ենք, եւ, կարծում եմ, խաղին տղաները կներկայանան կազմ ու պատրաստ:

– Համաձայնեք, որ նորվեգացիների հետ հանդիպումը թերեւս ամենավճռորոշն է ընտրական մրցաշարում: Ի՞նչ ակնկալիքներ ունեք առաջիկա խաղից:

– Բոլորս էլ լավ հասկանում ենք խաղի նշանակությունը եւ ձգտելու ենք հաղթանակի, մանավանդ որ առայժմ մեզ չի հաջողվել ճաշակել հաղթանակի բերկրանքը: Ճիշտ է, նորվեգացիները, որոնք հաղթողի գլխավոր հավակնորդ էին համարվում, չարդարացրին սպասելիքները, սակայն ամեն դեպքում ուժեղ մրցակից են համարվում, որին հաղթելը շատ դժվար է: Վստահ եմ, որ տղաները կներդնեն բոլոր ուժերը հաջողության հասնելու համար: Իսկ թե որքանով դա մեզ կհաջողվի, ցույց կտա հանդիպումը:

– Անդրեյ Մովսիսյանի բացակայությունը երեւի թե որոշակի դժվարությունների առա՞ջ է կանգնեցրել ձեզ հարձակման գիծը կազմավորելիս:

– Այս ուղղությամբ մենք մտածել ենք եւ ունենք մշակված տարբերակ:

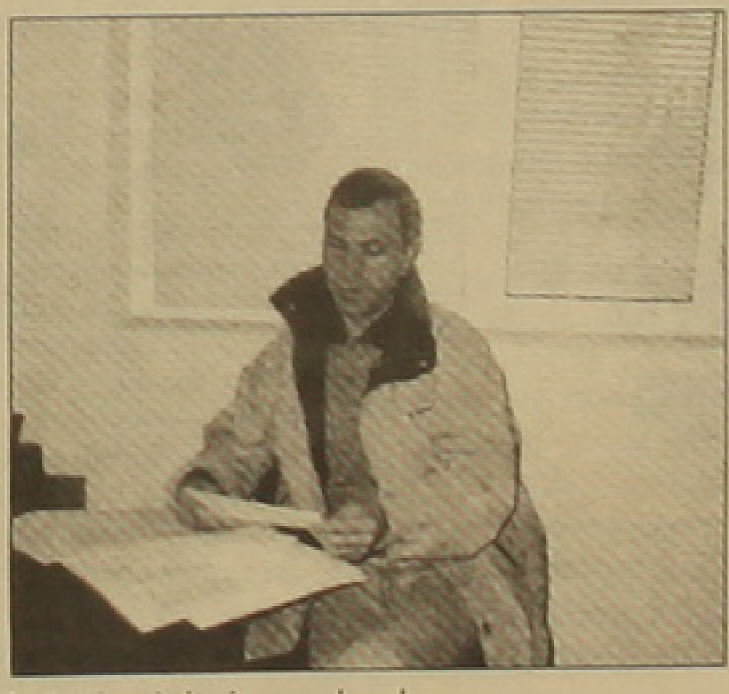

– Առաջիկա խաղի կարեւորությունը լրացուցիչ հոգեբանական բեռ չի՞ հանդիսանա տղաների համար:

– Թե տղաների, թե իմ մոտ նման մտավախություն չկա: Նախ որպես մասնագետ եւ երկրորդ կամային հատկանիշներով օժտված անձնավորություն, իմ աշխատած 2 տարիների ընթացքում հավաքականի խաղում որոշակի առաջընթաց, կարծում եմ, ապահովել եմ: Հավաքականի կազմում սերնդափոխություն է ընթացել, նշմարվում է խաղային ձեռագիրը, ֆուտբոլիստները գոլեր են խփում, թիմը հարձակողական ֆուտբոլ է ցուցադրում: Հավաքականի հնաբնակների կողքին նոր անուններ են հայտնվել: Օրինակ, Արկադի Դոխոյանը, որն իրեն գերազանց դրսեւորեց 20-30 մլն արժեցող Գիգսի հետ մրցապայքարում, չեզոքացնելով նրան: Քարամյան եւ Հակոբյան եղբայրները, Արտակ Մինասյանը, Աղվան Մկրտչյանը մոտ ապագայում հավաքականի հիմնական կորիզը կկազմեն: Եթե դրսից տաղանդավոր ֆուտբոլիստների չենք կարողանալու հրավիրել, ապա ավելի լավ է հենվենք տեղի երիտասարդ ֆուտբոլիստների վրա: Ունենալով եւս մի քանի լավ ֆուտբոլիստներ, կարելի է ասել, որ հավաքականը կայացել է եւ արդեն ընտրական հաջորդ մրցափուլում՝ Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարում ազգային հավաքականի առջեւ կարելի է ավելի լուրջ խնդիր դնել:

– Օբյեկտիվորեն գնահատելով մեր հավաքականի ներուժը, ձեր կարծիքով ո՞ր տեղը կարող էր գրավել մեր ընտրանին:

– Հավաքականի այսօրվա խաղամակարդակով մենք կարող էինք 3-4-րդ տեղերը գրավել, եթե ընթացքում խանգարիչ հանգամանքներ, ցավալի սայթաքումներ չլինեին: Իհարկե, ֆուտբոլասերների կողմից հավաքականից պահանջը մեծ է, սակայն պետք է իրատես լինել, ծանոթ լինել ֆուտբոլային խոհանոցին, տեսնել, թե այսօր մենք ի՞նչ ունենք եւ ի՞նչ կարող ենք անել:

– Որքան ինձ հայտնի է, հավաքականում աշխատելու ձեր պայմանագրի ժամկետն ավարտվում է: Կցանկանայի՞ք շարունակել աշխատանքը, եթե ձեզ նման հնարավորություն ընձեռվի:

– Երկու տարվա աշխատանքի ընթացքում ցանված սերմերն արդեն ծիլեր են տվել: Ես կատարել եմ աշխատանքը, գնահատականը պետք է ֆեդերացիան տա: Կցանկանան, որ շարունակեմ աշխատել, մեծ սիրով կմնամ հավաքականում, չեն ցանկանա, թող ոչ ոքի չթվա, թե դրանից աչքերս կլցվեն, Սուքիասյանը որեւէ մեկին կխնդրի, որպեսզի մնա իր պաշտոնում: Ես ողջ կյանքս ծառայել եմ հայկական ֆուտբոլին, այժմ էլ ծառայում եմ եւ դեռ կծառայեմ:

ՇԱԽՄԱՏ

Չեմպիոնը կորոշվի Գալոյան-Հլղաթյան մրցամարտում

Շախմատի Հայաստանի կանանց առաջնության վերջին երկու տուրերում հետաքրքիր իրադարձություններ ծավալվեցին: 7-րդ տուրում ուշադրության կենտրոնում էին առաջատարներ Հլղաթյանի եւ Անդրեասյանի մասնակցությամբ հանդիպումները: Անդրեասյանը պարտվեց Գալոյանին, որը վերելքով է հանդես գալիս՝ տոնելով 4-րդ անընդմեջ հաղթանակը: Իսկ ահա Անդրեասյանի համար դա առաջին անհաջողությունն էր: Հլղաթյանը սեւ խաղաքարերով հաղթեց Աղինյանին, որը 2-րդ անընդմեջ պարտությունը կրելով՝ զգալիորեն նվազեցրեց մրցանակային եռյակ մտնելու իր հնարավորությունները:

Նաիրա Հայրապետյանը 2-րդ տուրն անընդմեջ հաղթանակ տարավ, այս անգամ՝ Անի Դարբինյանի նկատմամբ: Առաջին պարտությունը կրեց նաեւ Նոնա Սահակյանը՝ զիջելով Նարինե Գասպարյանին: Մխիթարյան–Դումանյան պարտիայում հաջողությունն ուղեկցեց սպիտակներին:

8-րդ տուրի բոլոր 5 պարտիաներն էլ արդյունավետ ելք ունեցան: Հլղաթյան–Անդրեսյան պարտիայում հաղթանակ տարան սպիտակները: Իր մարտունակությամբ կրկին առանձնացավ Լիլիթ Գալոյանը՝ տոնելով 5-րդ անընդմեջ հաղթանակը: Լիլիթի հերթական «զոհը» Նոնա Սահակյանն էր: Հինգ խաղ անընդմեջ պարտվելուց հետո արդեն 3-րդ տուրն է, ինչ հաղթում է Նաիրա Հայրապետյանը՝ առավելության հասնելով առաջատարների խմբում գտնվող Նարինե Գասպարյանի նկատմամբ: Վերջապես, հաջողության հասավ Նելլի Աղինյանը՝ պարտության մատնելով Հերմինե Մխիթարյանին, իսկ Դարբինյան–Դումանյան պարտիայում հաղթեցին սպիտակները:

Ավարտական տուրից առաջ 7 միավորով առաջատարը Հլղաթյանն է: Նրանից կես միավոր պակաս է վաստակել Լիլիթ Գալոյանը, որն իր համար նվազագույնն ապահովել է 2-րդ տեղը: Մյուս մասնակիցների ցուցանիշներն այսպիսին են. Անդրեասյան, Գասպարյան՝ 5-ական, Աղինյան՝ 4,5, Սահակյան՝ 4, Հայրապետյան, Դարբինյան՝ 2-ական, Մխիթարյան, Դումանյան՝ 1,5-ական:

Չեմպիոնի հարցը կվճռվի այսօր կայանալիք վերջին տուրի Գալոյան-Հլղաթյան պարտիայում: Ընդ որում, Հլղաթյանին բավարարում է նույնիսկ ոչ-ոքի արդյունքը:

ՖՈՒՏԲՈԼ

«Մանչեստր Յունայթեդի» բյուջեն 129 մլն դոլար է

«Մանչեստր Յունայթեդի» ղեկավարությունը հրապարակել է ակումբի ֆինանսական գործունեության հաշվետվությունը: Անգլիայի չեմպիոնի բյուջեն հասել է ռեկորդային ցուցանիշի՝ 129 մլն դոլարի: Եկամուտների 12 տոկոս աճ է գրանցվել: Ակումբի հիմնական եկամուտը գոյանում է հովանավորների ներդրումներից, ինչպես նաեւ խաղերի ցուցադրման հեռուստահիրավունքի վաճառքից ու գովազդից: Պետք է անտեսել նաեւ մարզադաշտի (67.700 նստատեղ) տոմսերի վաճառքից ստացվող գումարները:

Իհարկե, ֆինանսական կայուն վիճակը շատ բանով նպաստում է թիմի հաջող ելույթներին: Վերջին 8 տարվա ընթացքում «Մանչեստր Յունայթեդը» 6 անգամ նվաճել է Անգլիայի չեմպիոնի տիտղոսը: Դրան նպաստել են լեգեոնականները, որոնց թիմ հրավիրման համար զգալի գումարներ են վատնվում: Այսպես, հոլանդացի Ռուուդ վան Նիստելրոյի, արգենտինացի Խուան Վերոնի, հյուսիսիռլանդացի Ռոյ Քեռոլի եւ էլի մի քանի ֆուտբոլիստների թիմ հրավիրման համար ծախսվել է 46,8 մլն ֆունտ ստեռլինգ: Նախորդ տարվա համեմատ ֆուտբոլիստներին տրվող աշխատավարձի ընդհանուր գումարն աճել է 5,2 մլն ֆունտ ստեռլինգով՝ հասնելով 50 միլիոնի սահմանագծի:

Ակումբի համար լավ հեռանկարներ են բացվում հաջորդ տարվա օգոստոսի 1-ից հանրահայտ «Նայկ» ֆիրմայի հետ համագործակցության պայմանագիրն ուժի մեջ մտնելուց հետո: Երկարաժամկետ այդ ծրագիրն ակումբին կբերի 303 մլն ֆունտ ստեռլինգ:

Բաժինը վարում է
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Շիրակի» արարքն արժանացավ խիստ գնահատականի

«Ազգը» ֆուտբոլասերներին տեղեկացրել էր, որ սեպտեմբերի 29-ին կայացած «Սպարտակ»–«Շիրակ» հանդիպումը մնացել էր անավարտ. 68-րդ րոպեին ակումբի նախագահ Գառնիկ Խաչատրյանի ցուցումով «Շիրակը» լքել էր խաղադաշտը: Ինչպես տեղեկացրեց կարգապահական կոմիտեի փոխնախագահ Վահան Խրիմյանը, այդ փաստի առիթով ներկայացվել են հանդիպման գլխավոր մրցավար Գեւորգ Հովհաննիսյանի եւ տեսուչ Հովհաննես Աբրահամյանի զեկուցագրերը: Հոկտեմբերի 1-ին կայացել է ՀՖՖ ղեկավար կազմի ժողովը, որն արձանագրել է, որ տեղի է ունեցել անհանդուրժելի, արտառոց արարք, որը հակացուցված է մարզական ազնիվ պայքարի գաղափարին: Դեռեւս օգոստոսի 27-ին «Շիրակ»–«Միկա» հանդիպման ավարտից հետո Գառնիկ Խաչատրյանը հայհոյել էր գլխավոր մրցավար Կարեն Նալբանդյանին, որի համար կարգապահական կոմիտեի սեպտեմբերի 11-ի որոշումով «Շիրակ» ակումբի նախագահը 2 խաղով զրկվել էր պաշտոնական պարտականությունները կատարելու իրավունքից, տուգանվել 100 հազար դրամով: Ըստ պարոն Խրիմյանի, այն ժամանակ մեղմ որոշում էին կայացրել, հաշվի առնելով, որ Խաչատրյանը գործկոմի անդամ է եւ իր արարքի համար ներողություն էր խնդրել ՀՖՖ նախագահից:

Պետք է հիշատակել, որ 1999–2000 թ. ընթացքում անվայել պահվածքի համար Խաչատրյանը հեռացվել էր գործկոմի կազմից եւ կրկին ընտրվել այս տարի:

Կարգապահական կոմիտեի նիստում ընդունվել է հետեւյալ որոշումը.

1. «Շիրակ» ակումբի նախագահ Գառնիկ Խաչատրյանի հրահրմամբ թիմը լքել է խաղադաշտը, եւ խաղն անավարտ է մնացել: Նշանակվել է պատիժ. «Շիրակ» թիմին գրանցվել է պարտություն 0–3 հաշվով, ակումբը տուգանվել է 200 հազար դրամ:
2. Գառնիկ Խաչատրյանին զրկել պաշտոնական պարտականությունների կատարման իրավունքից մինչեւ առաջնության ավարտը եւ անձամբ տուգանել 250 հազար դրամ: Գործկոմին առաջարկել քննարկել իր անդամի վարքագիծը եւ տալ համապատասխան գնահատական:
3. Զգուշացնել «Շիրակ» ակումբի նախագահ Գառնիկ Խաչատրյանին, որ եթե այս տարվա առաջնությունում թույլ տրվի խաղադաշտի լքման կամ խաղին չներկայանալու փաստ, ապա թիմը կզրկվի առաջնությանը մասնակցելու իրավունքից, ֆուտբոլիստները կստանան ազատ խաղացողի կարգավիճակ:

Դավիթ Նալբանդյանի նորամուտը հաջող էր

Արգենտինահայ թենիսիստ Դավիթ Նալբանդյանը հաղթանակով նշանավորեց իր նորամուտը թենիսի «Կրեմլի գավաթի» մրցաշարում՝ հաղթելով ֆրանսիացի Դյուպրիին: Հաջորդ փուլում Դավիթին չափազանց լուրջ քննություն է սպասում. նա հանդիպելու է «Կրեմլի գավաթի» քառակի հաղթող Եվգենի Կաֆելնիկովի հետ: Ի դեպ, վերջինս առաջին փուլում կայացած խաղից հետո մամուլի ասուլիսում նշել էր, որ զգուշանում է առաջիկա մրցակցից:

Մրցաշարի հաղթողի հավակնորդներից մեկը՝ Մարատ Սաֆինը 3 խաղափուլում պարտության մատնեց Բելառուսի ներկայացուցիչ Մաքսիմ Միրնուին եւ այժմ մրցելու է իր համար ոչ այնքան հարմար մրցակցի՝ Դոմինիկ Հրբատիի հետ:

Պայքարից դուրս մնաց բուլղարահայ թենիսիստուհի Մագդալենա Մալեեւա-Բերբերյանը, որը զիջեց ռուսաստանցի Անաստասիա Միսկինային (4–6, 6–3, 4–6): Այս մրցաշարում ռուսական թենիսի 2 ներկայացուցիչներն անհաջողության մատնվեցին: Անդրեյ Ստոլյարովը զիջեց Թոմաս Յոհանսոնին, իսկ Ելենա Լիխովցեւան չկարողացավ հաղթահարել ավստրիուհի Բարբարա Շետի դիմադրությունը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀԱՏՈՒԿ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ԲԱԺԻՆ

1991-2001 ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԻ ՏԱՍՆԱՄՅԱԿ

էլեկտրոնային կոմերցիայի տեխնոլոգիաներ,
գծիկավոր կոդավորում, տվյալների էլեկտրոնային փոխանակում
Դասընթացն ընդգրկում է (համառոտ)՝

- Գծիկավոր կոդավորման պատմությունը. EAN/UCC համակարգը
- Կիրառության ոլորտները
- Հիմնական ստանդարտները EAN/UCC 13,8
- Ստուգիչ թվի հաշվարկ
- EAN/UCC պատկերներ
- Առևտրային միավորներ և գծիկների ունակություն
- Առևտրային միավոր և հետևելիություն
- Ներքին կոդավորում
- Պարբերականների կոդավորում
- Ծանոթություն տվյալների էլեկտրոնային փոխանակման համակարգին
- EANCOM կիրառություն
- Տվյալների դասավորությունը տվյալների էլեկտրոնային փոխանակման մեջ
- Տվյալների էլեկտրոնային փոխանակում և գծիկավոր կոդավորում
- WEB տվյալների էլեկտրոնային փոխանակում

- Դասընթացը տեղի կունենա 2001 թ. հոկտեմբերի 9-ին, 10-ին և 11-ին, ժամը 18:00-20:00
- Կցուցադրվի տեսաֆիլմ և համակարգչային անիմացիա վերոհիշյալ թեմաների վերաբերյալ
- Դասընթացի վարձն է 20 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամ (ներառյալ ԱԱՀ)
- Դասընթացում կընդգրկվեն առաջին 15 գրանցվածները
- Ուսանողներին կտրվի հաճախման վկայական
- Վճարման և գրանցման համար դիմել ՀԱՀ-ի 19ա սենյակ, ժամը 9:00-17:45

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել
ՀԱՀ-ի 19ա սենյակ, ժամը 9:00-17:45, կամ զանգահարել
51-27-06, 51-27-07 հեռախոսահամարով
extension@aua.am; http://www.aua,am/extens.htm

Հայտարարություն

ԱՄՆ-ում սեպտեմբերի 11-ին ողբերգական դեպքերի պատճառով Միջազգային օլիմպիական կոմիտեի որոշմամբ Հայաստանում ուշուի աշխարհի 6-րդ առաջնությունը փոխադրվում է հոկտեմբերի 31-ից մինչև նոյեմբերի 4-ը: Հրավիրատոմսերը և վաճառված տոմսերը մնում են ուժի մեջ:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հոկտեմբերի 5-ին, ժ. 19:00, «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում կկայանա **Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի** համերգը՝ **ԷԴՈՒԱՐԴ ԹՈՓՉՅԱՆԻ** ղեկավարությամբ:

Ծրագրում՝

Սերգեյ Ռախմանինով
Կոնցերտ դաշնամուրի և նվագախմբի համար թիվ 2
Մենակատար՝
ԼՈՒԻՆԵ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, Գերմանիա

Յան Սիբելիուս
Կոնցերտ ջութակի և նվագախմբի համար
Մենակատար՝
ՍԵՐԳԵՅ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ, Գերմանիա

Պյոտր Իլյիչ Չայկովսկի
«Ֆրանչեսկա դա Ռիմինի»
սիմֆոնիկ ֆանտազիա

Հոկտեմբերի 7-ին, ժ. 19:00, «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում կիթառահար ՀԱԿՈԲ ՋԱՂԱՑՊԱՆՅԱՆԸ կներկայացնի **ֆլամենկո երաժշտության երեկո**:

Համերգին մասնակցում են
Վարդան Գասպարյանը *(կիթառ)*
Ալեքսանդր Գրիգորյանը *(հարվածային գործիքներ)*
Խաչատուր Բաբայանը *(հարվածային գործիքներ)*
Կարեն Մկրտչյանը *(սաքսոֆոն)*
Գայանե Հակոբյանը *(պար)*

2000/2001 թթ. համերգաշրջանի հովանավոր
AGBU-Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար խնդրում ենք զանգահարել 560645 հեռախոսահամարով:

ՀՖՆ-Ի ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ

Ուշադրություն

«Հայաստանի հաշվապահների և աուդիտորների ասոցիացիա» հասարակական կազմակերպությունը (ՀՀԱԱ) հրավիրում է մասնակցելու կազմակերպվող «Բաց դռների» օրվան, որի ընթացքում կքննարկվեն տնտեսական և հարկային օրենսդրության, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման և աուդիտին վերաբերվող հարցերը:

Միջոցառմանը, որը կազմակերպվում է ինչպես Երևանում, այնպես էլ Վանաձորում և Գյումրիում, կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀԱԱ-ի անդամները, այնպես էլ այլ ցանկացողներ:

«Բաց դռների» օրն արդյունավետ կազմակերպելու նպատակով խնդրվում է նախօրոք՝ մինչև ս. թ. հոկտեմբերի 20-ը Ձեզ հետաքրքրող մասնագիտական հարցերը (ցանկալի է գրավոր), ուղարկել ասոցիացիայի կենտրոնական կամ մասնաճյուղերի գրասենյակների հասցեներով:

Միջոցառումները տեղի կունենան.

ք. Երևանում՝ ս. թ. նոյեմբերի 2-ին, ժամը 14:00-ին, ՀՀԱԱ-ի մեծ դահլիճում, Կ. Ուլնեցու 31, 5-րդ հարկ հասցեում:
Հեռ.՝ 54 16 65, 24 93 19, 24 94 67
Ֆաքս՝ 54 16 73
Էլ. փոստ՝ aaaa@arminco.com

ք. Վանաձորում՝ ս. թ. նոյեմբերի 3-ին, ժամը 11:00-ին, Մ. Խորենացու 5 հասցեում (ՀՀԱԱ-ի Լոռու մասնաճյուղ):
Հեռ. (051) 2-30-16, 4-28-06

ք. Գյումրիում՝ ս. թ. նոյեմբերի 3-ին, ժամը 16:00-ին, 26 կոմիսարների 76ա հասցեում (ՀՀԱԱ-ի Շիրակի մասնաճյուղ):
Հեռ.՝ (041) 3-55-71, (09) 42-33-86

«ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Համաշխարհային բանկը «Մշակութային ժառանգության նախաձեռնություն» ծրագրի շրջանակներում «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին տրամադրել է IDF թիվ 27293 դրամաշնորհ, որի մի մասով նախատեսվում է գնել 10 (տասը) համակարգիչ և 6 (վեց) տպիչ:

«Հայաստան» համահայկական հիմնադրամը հրավիրում է շահագրգիռ կազմակերպություններին ներկայացնելու իրենց առաջարկները վերոհիշյալ սարքավորումների մատակարարման համար:

Ներկայացված առաջարկները կգնահատվեն համաձայն հետևյալ չափանիշների

- առաջարկված սարքավորումների մասնագրերը,
- առաջարկված սարքավորումների գինը,
- կազմակերպության աշխատանքային փորձը նմանատիպ գործերում:

Համապատասխան փաստաթղթերի, ինչպես նաև լրացուցիչ տեղեկատվության համար ցանկացողները կարող են դիմել «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գրասենյակ հետևյալ հասցեով՝ Երևան, Կառ. 3-րդ մասնաշենք, հեռ. 56-01-06, 52-64-74, ֆաքս 52-37-95, էլ-փոստ՝ armcp @ hayastan.r.am:

Առաջարկները ներկայացնել մինչև հոկտեմբերի 17-ը:

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը «Մշակութային կապեր» ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է մրցույթ լարային քառյակի վարպետության դասախոսներին և մշակույթի մենեջմենտի սեմինարներին մասնակցելու համար, որը տեղի կունենա Ղազախստանի Ալմաթի քաղաքում, 2001 թ. նոյեմբերի 25-ից մինչև 29-ը: Ծրագիրը ներառում է վարպետության դասախոսություններ, դասական, ռոմանտիկ և ժամանակակից հայկական երաժշտության համերգային ծրագրի կատարում, մշակույթի մենեջմենտի վերաբերյալ սեմինարներ և կլոր սեղաններ: Մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել քառյակի մասին տեղեկություն, մասնակիցների ինքնակենսագրությունը (CV) և կատարվող ծրագիրը: Ցանկալի է ներկայացնել նաև տեսա կամ ձայներիզ քառյակի կատարմամբ:

Փաստաթղթերն ընդունվում և գրանցվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչև 2001 թ. հոկտեմբերի 12-ը:

Տեղեկությունների համար դիմել ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակ հետևյալ հասցեով՝

Երևան 10, Պուշկինի 1, բն. 2:
Հեռ/ֆաքս: 542-119, 541-179, 543-901
e-mail: armine@osi.am, www.osi.am

ՀԵՌՈՒՍՏԱԼՐԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

«Ինտերնյուս» հասարակական կազմակերպությունը հայտարարում է չորս շաբաթյա հեռուստալրագրության դասընթացներին մասնակցելու մրցույթ: Դասընթացը տեղի կունենա ս/թ նոյեմբերի 5-ից դեկտեմբերի 1-ը: Ծրագիրն իրականացվում է Միացյալ Նահանգների Միջազգային զարգացման գործակալության (USAID) աջակցությամբ:

Դիմել կարող են Հայաստանում գործող հեռուստաընկերությունների լրատվական ծառայությունների լրագրողները և օպերատորները: Նախատեսված մասնակիցների քանակը՝ 12 (8 լրագրող, 4 օպերատոր): Գլխավոր կոնսուլտանտ՝ Իմելդա Ռեյնոլդս (Մեծ Բրիտանիա):

Տեսական և գործնական վերապատրաստման դասընթացը կընդգրկի այնպիսի առարկաներ ու ոլորտներ, ինչպիսիք են ինֆորմացիոն ժուռնալիստիկայի տեսությունը և պրակտիկան, լրագրողական էթիկան, լրագրողական գործունեության իրավական տեսանկյունները, խոսքի վարպետությունը, ինտերնետ լրագրողների համար, նկարահանում և մոնտաժ (ուսանողները հնարավորություն կստանան ինքնուրույն նկարահանել և մոնտաժել սեփական սյուժեները):

Մասնակիցները 2 շաբաթ կաշխատեն հեռուստատեսային լրատվական ծառայության աշխատանքային ռեժիմով:

Դասընթացի ավարտին կտրվի համապատասխան վկայական:

Դասընթացն անվճար է, իսկ շրջաններից ժամանած մասնակիցները կապահովվեն հյուրանոցով և սննդով:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչև ս/թ հոկտեմբերի 20-ը Ինտերնյուսի գրասենյակ պետք է ներկայացնեն.

- Լրատվական որևէ ծրագրով եթեր գնացած 2 սյուժե (VHS տեսաերիզի վրա)՝ նրանցից մեկի սցենարական պլանի հետ (տեսաշար, ձայնաշար, հարցազրույցներ):
- Սթենդ-ափ. մի քանի խոսք կադրում ձեր մասին և թե ինչու եք ընտրել լրագրողի մասնագիտությունը (30-40 վրկ, նույն տեսաերիզի վերջում):
- Լրացված դիմում-հարցաթերթիկ (կարող եք ստանալ Ինտերնյուսի գրասենյակում):
- Երաշխավորագիր կայանի տնօրենի կողմից:

Մրցութային հանձնաժողովը կազմվելու է Ինտերնյուսի համապատասխան մասնագետներից:

Ընտրության չափանիշներն են.

- Նվազագույնը մեկամյա լրագրողական կամ օպերատորական աշխատանքային փորձ հեռուստատեսությունում:
- Ներկայացված սյուժեների համապատասխանությունը լրատվության մեջ ընդունված միջազգային չափանիշներին (գրագետ տեքստ, համապատասխան տեսաշար, օբյեկտիվություն, իրազեկություն և այլն):
- Մասնագիտական մոտիվացիա
- Անհրաժեշտ փաստաթղթերի առկայություն:

Թեկնածուների հետ կանցկացվի հարցազրույց:

Մրցույթի արդյունքները հայտնի կդառնան ս/թ հոկտեմբերի 25-ին:

Բոլոր հարցերով կարող եք դիմել Ինտերնյուսի ուսումնական ծրագրերի բաժին. հեռ. 52-55-27, 58-36-20, էլ. փոստ davida@internews.am, հասցե. Երևան, Արշակունյաց 3:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայկոոպը հրավիրում է աճուրդի

Այն տեղի կունենա 2001 թ. հոկտեմբերի 18-ին, ժամը 12:00-ին, Հայկոոպի շենքում

Հասցեն՝ ք. Երևան, Խանջյան 13

Վ ա ճ ա ռ վ ու մ ե ն

«հազ. դրամ»

հ/հ	Վաճառվող գույքի անվանումը	հասցեն գտնվելու վայրը	վաճառքի մեկն. գինը /հ. դրամ/	աճ. մասն. վճար չափ հ. դրամ
1	Սևանի «ՇՄՇ-2» դ/ծ-ի գույքը	ք. Սևան	2818.0	146.0
2	Արմավիրի «Սննդի արտ. կոմբինատ» ՍՊԸ որոշ գույք	ք. Արմավիր	16125.0	806.3
3	Երևանի թիվ 3 շուկա	Գարեգին Նժդեհի-17	113539.0	5677.0

Աճուրդը կայանալու է դասական եղանակով

Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչև 2001 թ. հոկտեմբերի 17-ը, ժամը 16:00-ն աճուրդային հանձնաժողովին պետք է ներկայացնեն

- աճուրդին մասնակցության հայտը
- աճուրդին մասնակցության վճարի անդորրագիրը, մուտքագրման հաշիվն է՝ 187005982009, Կրեդիտ-Երևան բանկ

Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել աճուրդային հանձնաժողովին:

Հեռ. 54-15-04, 54-15-39:

«Գինդ» տպագրատուն, Երևան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 4 10. 2001 Գինը՝ 100 դրամ